

Stockholms stads industriverksstyrelse.

Industriverksstyrelsen.

Torsgatan 22, Va.; t. »gasverket». Styrelsen sammanträder minst en gång varje månad.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Vid den kommunala omorganisationen år 1920 sammanfördes förvaltningen av Stockholms gas-, elektricitets- och vattenledningsverk under en gemensam styrelse, benämnd styrelsen över Stockholms stads industriella verk, numera *Stockholms stads industriverksstyrelse*. Denna trädde i verksamhet den 10 april 1920.

Industriverksstyrelsen har till uppgift att handhåva förvaltningen av stadens gas-, elektricitets- och vattenledningsverk ävensom vattenfall, andra fastigheter och anläggningar, som av staden för dessa verk användas eller förvärfvas, jämte för hithörande ändamål utförda ledningar och andra anläggningar. På styrelsen ankommer att antaga och entlediga entreprenörer för vatten-, gas- och elektriska ledningar samt avloppsledningar, efter de närmare bestämmelser, som av stadsfullmäktige meddelas. Styrelsen har dessutom att ombesörja de övriga angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt styrelsen överlämnas.

Stadsfullmäktiges prövning underställas de styrelsens beslut, som angå taxa och reglemente för begagnande av gas, elektricitet och vatten från de kommunala verken, grunder för bestämmande av priset för den allmänna gatubelysningen, där ej överenskommelse härom kan komma till stånd med vederbörande nämnd, samt gasens värmevärde. Under industriverksstyrelsens lyda gasverket, elektricitetsverket och vattenledningsverket. Gasverket och elektricitetsverket hava såsom gemensam chef en direktör. Chefskapet över vattenledningsverket utövas av direktören för verket.

Industriverksstyrelsen består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två kalenderår. Styrelsen utser årligen inom sig en vice ordförande. Vid styrelsens sammanträden äga direktören för gas- och elektricitetsverken samt direktören för vattenledningsverket, var för

sitt förvaltningsområde, närvara och deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag och få sina meningar antecknade till protokollet.

Delegerade av styrelsen, bestående av ordföranden, vice ordföranden samt en ledamot jämte suppleanter för dem, äga att mellan styrelsens sammanträden tillsammans med direktören för respektive verk, och under förutsättning att meningsskiljaktighet ej råder, fatta beslut i frågor av mindre räckvidd eller av särskilt brådskande natur, med skyldighet för delegerade att vid styrelsens närmast infallande sammanträde anmäla sålunda fattade beslut.

Instruktion m. m. Instruktion för Stockholms stads industriverksstyrelse, fastställd av ÖA 20 nov. 1940 (Kf 1940: nr 64). Arbetsordning 27 mars 1931 för styrelsen jämte instruktion för direktören och [överingenjörerna] vid gas- och elektricitetsverken, direktören för vattenledningsverket samt styrelsens sekreterare, med ändr. 23 mars 1942.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 65,115,000 kr., kapitalbudgeten 23,800,000 kr. (därav att täckas med lånemedel 23,675,000 kr.; dessutom inom linjen förda, år 1942 beviljade lånemedelsanslag 1,650,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 79,325,000 kr., kapitalbudgeten 125,000 kr.

Industriverksstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Göransson, K. Harald, borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar utom torsdagar 11—12.

Vice ordförande.

Samuelson, P. O., organisationschef, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Björklund, C. G., förutv. borgarråd.

***Dahl, J. A.**, smed.

***Hed-Larson, A.**, köpman.

***Karlsson, G. Verner**, förste stationsbiträde.

***Styrman, G. A.**, verkst. direktör, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

Eriksson, Axel, ombudsman.
*Frank, P. W., kamrerare, stadsfullm.
*Jonson, E. G. D., ombudsman.
Lundström, P. J., faktor.
*Mårtensson, N. U. H., civilingenjör.
Åkerman, O. M. J., civilingenjör, stadsfullm.

Sekreterare.

Westman, E. G., e. o. stadsadvokat (se nedan och sid. 90).

Delegerade av styrelsen.

Göransson, K. Harald, ordf.; Samuelson, P. O., vice ordf.; Björklund, C. G.; Hed-Larson, A. (suppl.); Karlsson, G. Verner (suppl.); Styrman, G. A. (suppl.).

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av industriverksstyrelsens och löneavtalsnämndens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Qvarfördt, S. B., förman, ordf.
Sund, C. G. M., posttjänsteman.
Thurdin, O. E., direktör.

Suppleanter:

Kulin, H. V., chaufför.
Sundström, E. V., förste byråingenjör.

Industriverksstyrelsens expedition.

Torsgatan 22, Va.; t. »gasverket» eller »elverket»; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30).

Expeditionen förestås av sekreteraren, vilken bl. a. åligger att föra protokoll vid styrelsens och dess delegerades sammanträden.

Av de å stadskansliets stat upptagna stadsadvokaterna tjänstgör en hos industriverksstyrelsen såsom dess ombudsman. Styrelsen har åt denne uppdragit att jämväl vara styrelsens sekreterare.

Sekreterare och ombudsman.

Westman, E. G., e. o. stadsadvokat; mottagnings-tid 10—11.

¹⁾ Enligt styrelsens beslut skola ordföranden och ledamoten hr Styrman vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hrr Mårtensson och Åkerman i nu nämnd ordning, ledamöterna hrr Samuelson, Karlsson, Björklund och Dahl i första hand ersättas av suppleanterna hrr Lundström, Eriksson och Jonson i nu nämnd ordning samt hr Hed-Larson av hr Frank.

E. o. biträdande jurist (XIX).

Tholson, C.-R.

E. o. kontorsskrivare (IX).

Andersson, Margit E.

Vattenledningsverket.

Torsgatan 30, Va. (postgirokonton nr 908); t. »vattenledningsverket»; expeditionstid: 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14) (för telefonmeddelanden hela dygnet t. »vattenledningsverket»); direktörens och avdelningschefernas mottagnings-tid (därest icke annat anges): 13—14 (lördagar och dag före helgdag 13—13,30).
Norsborgsverket: Norsborg; t. Norsborg 10, 44 och 4 (förrådet).

Lovöverket: Lovön; t. Drottningholm 45, 180 och 181.

Stadens behov av vattenledningsvatten tillgodoses genom tvenne vattenverk, Norsborgsverket och Lovöverket. Som vattentäkt användes i huvudsak Mälaren.

Norsborgsverket är beläget vid Norsborg i Botkyrka socken, mellan Bornsjön och Mälaren. Tidvis användes även Bornsjön som vattentäkt. Verket, som togs i bruk år 1904, har en kapacitet av c:a 115,000 m³ per dygn. Vattnet renas genom långsamfiltrering och klorering. Allt vatten kalkas därjämte.

Lovöverket är beläget vid Prästvik å Lovön invid Mörbyfjärden. Verket, som togs i bruk år 1933 och utvidgades åren 1937—1938, har en leveransförmåga av c:a 120,000 m³ per dygn. Vattnet genomgår först en kemisk rening genom fyllning med aluminiumsulfat jämte snabbfiltrering och därefter en biologisk rening genom långsamfiltrering. Allt vatten luftas, kalkas och kloreras därjämte.

För vattnets distribution finnas c:a 106 km huvudledningar med diametrar över 500 mm samt c:a 798 km med mindre diametrar (servisledningar till fastigheterna ej inräknade). Vattenreservoarer finnas i staden vid sjön Trekanten, i Vanadislunden och vid Ugglevikskällan med en sammanlagd effektiv volym av c:a 37,500 m³. För vattentäckets höjande inom vissa områden finnas ett vattentorn jämte pumpverk vid Mosebacketorg och 20 helautomatiska mindre pumpverk. Dessutom är ett pumpverk vid Pålundet anlagt i och för bättre tillförsel till norra stadsdelarna vid vissa tillfällen.

Under vattenledningsverkets förvaltning stå även de lantegendomar, som av staden inköpts för anläggningen av Norsborgsverket och för kontrollen av vattentillflödena till Bornsjön (jfr nedan). Inseendet över jordbruket å dessa lantegendomar handhaves av en agronom och till-

IV

synen och skötseln av därå befintliga skogar av en jägmästare med biträde av två skogvaktare.

Reglemente m. m. Reglemente för Stockholms vattenledningsverk, fastställt av ÖA 16 juli 1925 (Kf 1925: nr 14), med ändr. Taxa för vatten, levererat inom Stockholm av Stockholms vattenledningsverk, fastställt av ÖA 9 dec. 1924, med ändr. Enligt denna taxa utlämnas vatten endast genom vattenmätare; priset utgör 20 öre per kbm (med rabatt för större förbrukning).

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 7,550,000 kr., kapitalbudgeten 810,000 kr. (därav att täckas med lånemedel 685,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 8,320,000 kr., kapitalbudgeten 125,000 kr.

Direktör (D).

Åberg, E. M. (förordn. t. o. m. 30/9 1944).

Expeditionen.

Registrator.

Söderberg, H. E. (Norah), förste kontorsskrivare (11).

Ett första kontorsbiträde (7).

Förste expeditionsvakt (8).

Moberg, K. G. E.

En telefonist (4), två e. o. telefonister (IV), ett extra expeditionsvaktsbiträde (1,200 kr.).

Driften.

Förste ingenjör (24).

Garberg, E. V.

Ingenjör (20).

Holmberg, K. G. E.

Norsborgsverket.

Driftsingenjör (22).

Helleday, W. H.

Maskinmästare (17).

Forsman, P. G. N.

En övermaskinist (15), en verkmästare (2 kl.) (14), tre maskinister (2 kl.) (13), en e. o. maskinist (2 kl.) (XIII), en e. o. förrådsförmän (X), en automobilförare (7), en e. o. filtervakt (VIII) samt (vid 1943 års början) 51 arbetare.

Kammarskrivare (15).

Lundgren, C. A.

Kontorsassistent (13).

Löfgren, K. A. E.

Ett första kontorsbiträde (7), en vik kontorist (2,580 kr.).

Lovöverket.

Maskinmästare (17).

Carlson, Hj. P.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Kjellberg, H. W.

En övermaskinist (15), en maskinist (2 kl.) (13), tre e. o. maskinister (2 kl.) (XIII), tre extra biträdande maskinister (4,140 kr.), en extra förste kontorist (3,120 kr.) samt (vid 1943 års början) 23 arbetare.

Laboratoriet

(vid Norsborgsverket och Lovöverket).

Laboratorieföreståndare (21).

Westberg, N. K. G.

E. o. förste kemist (XVI).

Larén, L. U.

En e. o. laborant (XII), ett laboratoriebiträde (6), ett e. o. laboratoriebiträde (VI).

Bornsjöegendomarna.

Agronom (19)

(gemensam med fastighetskontoret; se sid. 168).

Nisbeth, C. W. C.; mottagningstid: tisdagar 9—12.

E. o. jägmästare (XXII)

(gemensam med fastighetskontoret).

Olin, C. G.; mottagningstid: tisdagar 10—12.

Två skogvaktare (9) samt (vid 1943 års början) 26 skogsarbetare.

Distributionen.

Förste ingenjör (24).

Dahlöf, G. A.

Ingenjör (20).

Björklund, H.

Rörnätsavdelningen.

Driftsingenjör (22).

Svensson, E. D.

Två verkmästare (1 kl.) (15), en verkmästare (2 kl.) (14), två e. o. verkmästare (2 kl.) (XIV), en e. o. verkmästare (3 kl.) (XII) (vakant), femton distriktsförmän (10), två automobilförare (7; nuv. inneh. åtnjuta avlöning enl. lönegrupp 8), två första kontorsbiträden (7) samt (vid 1943 års början) 105 arbetare.

Nybyggnadsavdelningen.

E. o. ingenjör (XX).

Nordenstahl, N. G. E.

En *verkmästare* (1 kl.) (15), en *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), två *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII) samt (vid 1943 års början) 105 arbetare.

Inspektionsavdelningen.

Ingenjör (20).

Alvendale, R. A.; mottagningstid 9—10 och 13—14.

Underingenjör (17).

Kjellstrand, G. H.; mottagningstid 9—10 och 13—14.

Underinspektör (15).

Sundström, G. J.

Två *tillsyningsmän* (12), två *e. o. tillsyningsmän* (XII), två *första kontorsbiträden* (7), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), två *e. o. kontorsbiträden* (V), ett *e. o. skrivbiträde* (IV) (vakant), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.).

Verkstadsavdelningen.

Ingenjör (20).

Forsman, F. A.

E. o. underingenjör (XVII).

Ahlberg, K. J. W.

En *verkmästare* (1 kl.) (15), en *verkmästare* (2 kl.) (14), en *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), en *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), en *e. o. kontorist* (VIII), ett *första kontorsbiträde* (7), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), en *extra portvakt* (och städerska) (1,860 kr.) samt (vid 1943 års början) 56 arbetare.

Högzonerna.

Övermaskinist (15).

Åkerström, G. N.

En *e. o. maskinist* (3 kl.) (XII) samt (vid 1943 års början) 5 arbetare.

Inköps- och förrådsavdelningen.

Förrådsförvaltare (19).

Mannerdahl, K. G.

Kammarsskrivare (15).

Sandell, C. G.; Gehrenhult, M. H. V.

Kontorsassistent (13).

Andrén, G. B.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Rågfelt, E. B. L.; Bock, A. S.

Förste kontorsskrivare (11).

Lindroth, f. Hallin, Anna O.

En *förrådsmästare* (2 kl.) (13), två *e. o. förrådsförmän* (X), en *e. o. kontorist* (VIII), en *extra kontorist* (2,580 kr.), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), en *e. o. förrådsvaktmästare* (IX), ett *extra expeditionsvaktsbiträde* (1,020 kr.), en *vik. kontorist* (2,580 kr.) samt (vid 1943 års början) 19 arbetare.

Avdelningen för arbetarstatistik m. m.

Kammarsskrivare (15).

Ericson, H. M.

Två *e. o. förste kontorister* (X), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.).

Byrån för tekniska utredningar.

Förste ingenjör (24).

Lindquist, E. G. W.

Biträdande ingenjör (18).

Isaksson, J. O.

E. o. ingenjörer (XX).

Wessel, J.; Anderberg, S. M.

Extra ingenjörer (5,760 kr.).

Borg, K. V.; Möller, H. J. B.

E. o. konstruktör (XVI).

Andersson, K. E.

Föreståndare för kartbyrån (15).

Carlson, C. G.

En *e. o. ritare* (XI), två *ritbiträden* (7), ett *e. o. ritbiträde* (VII), ett *extra ritbiträde* (2,760 kr.).

Kameralavdelningen.

Kontorschef (21).

Linder, N. H. H., tjl. (se sid. 252), *tf. Alinder*, E. G.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Enblom, K. J. E.

Bokföringen och kassan.

Kammarsskrivare (15).

Billhart, F. O.

IV

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Röhl, E. G. R.; Söderman, N. T.

*Förste kontorsskrivare och kassör
(11).*

Hallberg, Dagmar A.

Ett första kontorsbiträde (7), två e. o. kontorsbiträden (V), en expeditionsvakt (6), en vik. expeditionsvakt (1,980 kr.), två extra expeditionsvaktsbiträden (1,200 kr.).

Debiteringskontoret.¹⁾

Förste kammarskrivare (17).

Erikson, T. K. I.

Förste kontorsskrivare (11).

Svenson, E. Märta A.

Två första kontorsbiträden (7), två e. o. första kontorsbiträden (VII), två e. o. kontorsbiträden (V), sex avläsare (10), tre e. o. avläsare (X), en extra avläsare (3,600 kr.), tre extra kontorsbiträden (2,400—2,220 kr.), en e. o. expeditionsvakt (VI).

Gas- och elektricitetsverken.

Direktörskontoret.

(Gemensamt för båda verken.)

Torsgatan 22, Va., och Tulegatan 13, Va.; t. »gasverket» eller »elverket»; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30).

Direktör (E).

Kleman, C. F. (förordn. t. o. m. ³⁰/_e 1946), (träffas Tulegatan 13 vanligen alla förmiddagar och Torsgatan 22 vanligen alla eftermiddagar).

Chefsingenjör (27).

Vakant, för avdelningarna för distribution och uppbörd samt taxor, ackvisition och propaganda (se ovan).

Kamrerare (2 kl.) (20).

Lindqvist, C. E. O.

¹⁾ Debiteringskontoret ombesörjer jämväl för gatunämndens räkning debitering av gatutvänningsavgifter.

Gasverket.

Torsgatan 22, Va. (postgirokonto nr 60); t. »gasverket»; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30); mottagningstid för chefsingenjör, kontorschef och avdelningschefer: 14—15 (lördagar och dag före helgdag 13—13,30). Beträffande koksförsäljningens och Värtagasverkets adresser och telefoner m. m. se nedan.

Vid stadens gasverk, Värtagasverket vid Lilla Värtan, tillverkas gasen numera uteslutande i en kammargnsanläggning, bestående av sammanlagt 88 kammare. Totala kapaciteten är ca 1,250 ton kol per dygn, motsvarande en maximal gastillverkning av ca 135 miljoner m³ per år. För ugnarnas underdelning användes dels generatorgas, som framställs i en särskild centralgeneratoranläggning med 14 st. gasgeneratorer, dels i vissa fall kolgas från kammargnarna. Den erhållna koksen sorteras och utlämnas medelst 2 st. kokssorteringsverk.

Vid gasens rening erhållas ett flertal biprodukter, nämligen tjära, som i en tjärdestillationsfabrik förädlas till olika tjärprodukter, maximalt ca 15,000 ton per år, ammoniak, som bearbetas till svavelsyrad och kaustisk ammoniak, maximalt sammanlagt ca 4,000 ton per år samt slutligen bensolprodukter, huvudsakligen 90-procentig motorbensol, toluol, xylol och tungbensol, maximalt sammanlagt ca 3,100 ton per år.

Som reserv för gastillverkningen finnes ett vattengasverk med 4 st. vattengasgeneratorer, vardera med en maximal kapacitet av 50,000 m³ karburerad eller 35,000 m³ okarburerad vattengas per dygn.

Fem gasklockor med en sammanlagd volym av 414,000 m³ äro i bruk, varav fyra äro belägna vid verket och en vid Sabbatsberg. För gasens distribuering finnas 2 st. pumpstationer för högtryck med tillhörande 38 st. regulatorstationer, som huvudsakligen förse stadens ytterområden och övriga förorter med gas samt en pumpstation för medeltryck med tillhörande 9 st. regulatorstationer för de centrala stadsdelarna. Totala längden av högtrycks- och medeltrycksledningarna är ca 78 km och av lågtrycksledningarna ca 658 km.

Gasen användes numera helt och hållet för värmeändamål och förbrukningen fördelar sig med ca 60 % till hushållen och ca 40 % till industrien.

Reglemente m. m. Reglemente för begagnande av gas från Stockholms gasverk, antaget av SF 16 dec. 1912 (Kf 1912: nr 101), med ändr. Taxa för gas, levererad från Stockholms gasverk, fastställd av ÖÅ 5 jan. 1924, med ändr.; enligt denna taxa utgjorde gaspriset 10 öre per kbm (med rabatt för större förbrukning). Jämlikt bemyndigande av SF har industriverksstyrelsen beslutat höja gaspriset den 15 dec.

1939 med 2 öre per kbm samt den 29 mars 1940 med ytterligare 8 öre per kbm, varefter priset sålunda utgick med 20 öre per kbm med rabatt för större förbrukning. Industriverksstyrelsen har senare beslutat sänka gaspriset dels den 11 nov. 1940 i form av ökad rabatt vid större förbrukning, dels den 15 juni 1942 med genomgående 2 öre per kbm och den 21 dec. 1942 med ytterligare 2 öre per kbm för grundpriset och första rabattsteget samt med 1 öre per kbm för andra rabattsteget. Priset utgår sålunda från den 2 jan. 1943 eller därefter skedd avläsning med 16 öre per kbm samt med resp. 11 och 9 öre per kbm vid en förbrukning överstigande 1 600 resp. 3 600 kbm per år. SF hava fastställt bestämmelser rörande leverans av gas till Sundbyberg (29 april 1912), till Råsunda (16 juni 1913), till Nya Hagalund (29 juni 1914) och till Huvudsta (20 juni 1929). SF hava därjämte be-myndigat industriverksstyrelsen att besluta om leverans av gas till enstaka anläggningar utom staden.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 30,655,000 kr., kapitalbudgeten (däruv att täckas med lånemedel 3,860,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 33,980,000 kr.

Chefsingenjör (27).

Pilo, C.-W. (förordn. t. o. m. ³⁰/₄ 1946).

Kontorschef (21).

Tegnér, U. V.

Förvaltningen.

Bokföringskontoret.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Widfond, S. A.

Förste kammarsskrivare (17).

Ålsén, J. A. H.; Hultström, F. G.

Kammarsskrivare (15).

Nord, I. Ch. W.

Kontorsassistenter (13).

Staafl, H. K.; Runblom, K. G. H., tjf. (se sid. 233), *tf.* Ericsson, E.-A.; Schalin, M. H.

En *kontorsskrivare* (9), två *första kontorsskrivare* (7), ett *kontorsskrivare* (5), ett *e. o. kontorsskrivare* (V), tjf., tre *extra kontorsskrivare* (2,400 kr.), en *kontorsvakt* (1,020 kr.).

Kassakontoret.

Kassör (18).

Ullman, P. R.

Kontorsassistent (13).

Sjöstedt, K. B. E., tjf. (se sid. 105), *tf.* Lind, C. O.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Lind, C. O. (se ovan).

En *expeditionsvakt* (6), en *kontorsvakt* (1,380 kr.).

Kansliet.

Korrespondensavdelningen.

Förste kammarsskrivare (17).

Larsson, C. J.

Kontorsassistent (13).

Lundberg, N. S.

En *kontorsskrivare* (9), ett *första kontorsskrivare* (7), två *e. o. kontorsskrivare* (V), ett *extra kontorsskrivare* (2,220 kr.).

Registraturen.

Kammarsskrivare (15).

Forssell, K. G.

Kontorsassistent (13).

Ernsell, H. F., tjf.

En *extra kontorssassistent* (4,020 kr.), ett *första kontorsskrivare* (7), ett *extra kontorsskrivare* (2,040 kr.).

En *förste expeditionsvakt* (8), en *extra expeditionsvakt* (2,340 kr.), en *kontorsvakt* (1,020 kr.).

Koksförsäljningen.

Torsgatan 22, Va. (postgirokonton nr 60); t. »gasverkets koksförsäljning»; *expeditions*tid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30).

Inköpschef (24).

Vakant, *tf.* Carell, S. T. (i viss omfattning).

Förste kammarsskrivare (17).

Carell, S. T. (se även ovan).

Kammarsskrivare och kassör (15).

Håkansson, G. H.

Kammarsskrivare (15).

Sabel, G. E.

E. o. eldningskonsulenter (XV).

Tjelder, V. F. I. C:son, tjf. (se sid. 252), *tf.* Eriksson, N. S.; en vakant.

Kontorsassistent (13).

Holm, C. E. A.

IV

E. o. kontorsassistent (XIII).

Ericsson, E.-A. (se sid. 225).

Två extra kontorsassistenter (4,020—3,720 kr.), ett första kontorsbiträde (7), två kontorsbiträden (5), ett e. o. kontorsbiträde (V), elva extra kontorsbiträden (2,400—1,860 kr.), en kontorsvakt (1,200 kr.).

Värtagasverket.

Värtan; t. 23 30 90; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30).

Förste ingenjör (24).

Lidberg, K. S.

Gastillverkningsavdelningen.

Driftsingenjör (22).

Fredriksson, V. J. V.

Förste gasmästare (17).

Ekman, O. G.

Gasmästare (15).

Ståhl, F. E.; Carlsson, E. T.; Sandberg, K. J.; Rudberg, K. A. K.

Biproduktsavdelningen.

Ingenjör (20).

Strömberg, B. W.

Förste gasmästare (17).

Eriksson, J. G.

Verkstadsavdelningen.

Ingenjör (20)

(nuv. inneh. kvarstår å 1911 års lönestat: lönegrupp gg 14, konjunkturtillägg 2,000 kr., bostad, värme, lyse och planteringsland).

Dahlin, O. B.

Förste gasmästare (17).

Anderson, E. D., tjl., tf. Gustafsson, K. E.

Gasmästare (15).

Gustafsson, K. E., tjl. (se ovan).

Koksavdelningen.

Ingenjör (20).

Jeanson, K. B. H.

Förste gasmästare (17).

Parmér, C. G.

Gasmästare (15).

Eklund, S. S. E.

Byråavdelningen.

Byråingenjör (22).

Molin, A. G.

E. o. ingenjör (XX).

Kignell, E. P.

Konstruktör (16).

Bjelving, C. M.

E. o. ritare (XIV).

Lindström, G. H.; Sköld, H. O. T.

En e. o. ritare (XI), ett e. o. ritbiträde (VII).

Laboratoriet.

Laboratorieföreståndare (21).

Qvarfort, S. G.

E. o. ingenjör (XX).

Dahlbeck, S. W.

Extra ingenjör (5,100 kr.).

Waldenström, S. E.

Förste kemister (16).

Malmgren, O. Ch.; Ohlsson, E. O. B.

E. o. kemister (XIV).

Asplund, B. G. R.; Bergström, H., tjl. (se sid. 90), tf. Rehnberg, E. G.

En e. o. laborant (XII), en extra laborant (2,700 kr.), en laboratorievakt (1,020 kr.).

Bokföringsavdelningen.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Idholm, K. G.

Förste kammarskrivare (17).

Andersson, V. G.

Kammarskrivare (15).

Jaensson, K. B.; Sköld, E. E. E.; Rehnberg, A. O.; Hultell, I. G. R.

Kontorsassistenter (13).

Stenfalk, A. G.; Sevell, A. W. F.

En extra kontorsassistent (3,720 kr.), ett första kontorsbiträde (7), två e. o. kontorsbiträden (V), tre extra kontorsbiträden (2,220—1,860 kr.), två kontorsvakter (1,200—1,020 kr.).

Förrådskontoret.

Förrådsförvaltare (19).

Bergstrand, K. H.

Förste kammarsskrivare (17).

Törngren, B. T. O.

Kammarsskrivare (15).

Strandberg, K. W.; Ericson, H. T. S.

Kontorsassistent (13).

Mesterton, C. J.; Lind, J. I. F.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Lönnervall, K. I. A.

Förrådsmästare (2 kl.) (13).

Andersson, K.

Tre förrådsvakter (6), ett extra kontorsbiträde (2,040 kr.).

Nybyggnadsavdelningen.

E. o. arbetschef (XXII).

Hainer, N. G.

Extra ingenjör (5,760 kr.).

Berggren, B. G.

E. o. förste gasmästare (XVII).

Bäckman, G. A.

E. o. ritare (XIV).

Mattson, A. R.; Landell, K.

En *e. o. gasförman* (XI).

Dessutom vid Värtagasverket: fem *förste gasförmän* (13), fem *gasförmän* (1 kl.) (12), tretton *gasförmän* (2 kl.) (11), två *extra gasförmän* (4,404—3,540 kr.), tre *extra gasmästarbiträden* (3,720—3,420 kr.), sex *portvakter*, tillika *kontrollanter* (7), en *extra portvakt* (2,760 kr.) samt (vid 1943 års början) 454 arbetare.

Distributionens första avdelning.

Förste ingenjör (24).

Hybbinette, N. F.

Rörnäts- och gatubelysningsavdelningen.

Ingenjör (20).

Wilner, H. A. S.

Extra ingenjörer (5,100 kr.).

Wahlgren, E. G.; Edman, G. A.

Förste gasmästare (17).

Larsson, E. J.

Gasmästare (15).

Königsson, E. R.; Gustafsson, A. E.

Föreståndare för kartbyrån (15).

Stenberg, N. G.

E. o. ritare (XIV).Vakant, *tf.* Dahl, H. O. R.

En *e. o. ritare* (XI), ett *e. o. ritbiträde* (VII), fem *extra ritbiträden* (2,640—2,040 kr.), en *kontorsvakt* (1,020 kr.).

Mätare- och kontrollavdelningen.

Ingenjör (20).

Marnell, J. V.

Biträdande ingenjör (18).

Stenberg, C. F. L.

E. o. underingenjörer (XVII).

Levander, G. E.; Tärnström, N. A.

Extra ingenjör (5,100 kr.).

Forsberg, F. Hj.

Gasmästare (15).

Edlund, E. K.

Kammarsskrivare (15).

Nilsson, G. D.; Fröding, V. K. H.

Kontorsassistent (13).

Tidal, A. F.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Hörmark, A.

Förste kontorsskrivare (11).

Fogelström, J. Gabriella.

Ett *första kontorssbiträde* (7), sex *extra kontorssbiträden* (2,220—1,860 kr.), en *kontorsvakt* (1,380 kr.).

Förrådskontoret.

Förrådsförvaltare (19).

Rossing, C. A. E.

Förste kammarsskrivare (17).

Bergschöld, F. E.

Kammarsskrivare (15).

Fredrikson, E. G.; Samuelson, K. A. V.

IV

Kontorsassistent (13).

Berg, I. J.

Förrådsmästare (2 kl.) (13).

Benell, D. E.

Ett *gasmästarbiträde* (9), två *förråds-
vakter* (6), två *kontorsbiträden* (5), två *extra
kontorsbiträden* (2,400—2,220 kr.), en *kon-
torsvakt* (1,020 kr.).

Dessutom vid distributionens första avdel-
ning en *gasförmän* (1 kl.) (12), tre *gasför-
män* (2 kl.) (11), en *e. o. gasförmän* (2 kl.)
(XI), en *gasförmän* (3 kl.) (10), ett *extra
gasmästarbiträde* (3,120 kr.), en *klockvakt*
(5) samt (vid 1943 års början) 131 arbetare.

Distributionens andra avdelning.

Förste ingenjör (24).

Cederström, E. B.

Byrå för tekniska utredningar.

Byråingenjör (22).

Holmgren, G. M. (se nedan).

Ingenjör (20).

Wennerbärg, P. A.

E. o. ingenjör (XX).

Holmqvist, R. F. R.

Biträdande ingenjör (18).

Hamborg, H. G. S.

Konstruktör (16).

Boström, J. S.

E. o. ritare (XIV).

Engnes, G. E.

En *e. o. laborant* (XII), tj., en *extra
ritare* (3,300 kr.), ett *e. o. ritbiträde* (VII),
en *kontorsvakt* (1,380 kr.).

Provköket.

Torsgatan 26, Va.

E. o. hemkonsulenter (XI).

Engnes, f. Frisk, Margit M. L.; Cadenius, f.
Almgren, B. Constance M.

**Installations- och verkstadsavdel-
ningen.**

Ingenjör (20).

Larsson, K.

Förste gasmästare (17).

Södergård, E. E. E.; Mårtenson, K. H.

Förste kammarskrivare (17).

Gillstedt, A. H.

Kontorsassistent (13).

Ceder, O. V.; Weimer, H. D.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Åkerberg, A. G. W.

Ett *första kontorsbiträde* (7), en *kon-
torsvakt* (1,020 kr.)

**Ackvisitionsavdelningen samt kund-
tjänst.**

Byråingenjör (22).

Holmgren, G. M. (se ovan).

Ingenjör (20).

Nilsson, B. M.

Norra utställningen.

*Kungsgatan 54, C.; t. »gasverket»; utställ-
ningen hålles öppen 8,30—16,30.*

Utställningsföreståndare (17).

Harlén, C. G.

Ett *e. o. utställningsbiträde* (X), ett
kontorsbiträde (5).

Södra utställningen.

*Blå Bodarna 4, Sö.; t. »gasverket»; ut-
ställningen hålles öppen 8,30—16,30.*

E. o. utställningsföreståndare (XIII).

Pettersson, E. G. E.

Dessutom vid distributionens andra avdel-
ning två *gasförmän* (1 kl.) (12), en *e. o.
gasförmän* (1 kl.) (XII), två *gasförmän*
(2 kl.) (11), en *e. o. gasförmän* (2 kl.) (XI),
en *värmeledningssskötare* (7), två *automo-
bilförare* (7), tre *portvakter* (1 kl.) (6) samt
(vid 1943 års början) 91 arbetare.

Dessutom vid gasverket följande vakanta be-
fattningar och tjänster, på vilka förordnanden
ej utfärdats:

En *förste kammarskrivare* (17), en *e. o.
biträdande ingenjör* (XVIII), en *e. o. kon-
torsassistent* (XIII), en *e. o. gasförmän* (XI),
ett *gasmästarbiträde* (9), ett *e. o. gas-
mästarbiträde* (IX), ett *första kontorsbi-
träde* (7), en *e. o. expeditjonsvakt* (VI),
ett *e. o. kontorsbiträde* (V).

Elektricitetsverket.

Tulegatan 13 (postadress: Stockholm 19; postgirokonton nr 80); t. »elverket»; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30); mottagningstid för chefsingenjör och avdelningschefer: 14—15 (lördagar och dag före helgdag 13—13,30).

Stadens behov av elektrisk energi tillgodoses genom två av staden anlagda elektricitetsverk, nämligen ett ångkraftverk, benämnt Värtaverket, och ett vattenkraftverk, benämnt Untraverket, samt genom överförande av elektrisk energi från Lanforsens och Krångede kraftverk, i vilka staden är delägare. Den från Untraverket, Lanforsen och Krångede erhållna elektriska energien transformeras vid Värtaverket och Skanstull till lägre spänning. För transformering m. m. hava i olika delar av staden inrättats understationer (se sid. 231).

Värtaverket, som numera i huvudsak tjänstgör som spetsbelastnings- och reservstation, har en maskineffekt av omkr. 110,000 kW.

Vid Untraverket, som är beläget i Söderfors socken i Uppsala län, erhålles vattenkraften från ett antal av staden inköpta forsar i Dalälven. Från Untraverket kunna 38,000 kW erhållas (fem turbiner, därav fyra à 7,500 och en à 9,000 kW).

Staden har tillsammans med Sandvikens jernverksaktiebolag utbyggt den nedanför Untraverket i Dalälven belägna Lanforsen. För detta ändamål har bildats ett bolag, Lanforsens kraftaktiebolag, i vilket Stockholms stad ingått som delägare med $\frac{2}{3}$ och Sandvikens jernverksaktiebolag med $\frac{1}{3}$ av aktiekapitalet. F. n. erhåller staden intill 18,000 kW från Lanforsen och beräknas, när fallet är fullt utbyggt, kunna erhålla 24,000 kW.

Staden har vidare förvärvat 2,100 aktier i Krångede aktiebolag och därigenom erhållit delägar rätt med $\frac{6}{10}$ i bl. a. Krångedefallen, de mest betydande fallen i Indalsälven. Genom nyemission 1941 har staden förvärvat ytterligare 1,050 aktier. Det sammanlagda aktieinnehavet utgör sålunda 3,150 st. (Övriga delägare i nämnda bolag äro Sandvikens jernverk, Fagersta bruk, SKF-Hofors bruk, Bergslagens gemensamma kraftförvaltning, Korsnäsverken och Sydsvenska kraftaktiebolaget.) Den å staden ankommande andelen av effekten beräknas vid fullständig utbyggnad enbart av Krångedefallen komma att uppgå till ca 28,000 kW, räknat vid fördelningsstationen i Horndal. Leveransen av energi från Krångede började den 13 juli 1936. Vid nuvarande utbyggnad utgör Stockholms andel 18,800 kW, räknat i Horndal.

Den till konsumenterna levererade elektriska energien utgöres av likström, 2×220 V och 600—800 V, trefasström 3×220 V, 380/220 V, 6,000 V och 30,000 V. För borgerliga behov utgjorde under år 1942 likström 2×220 V

54 % och trefasström 3×220 och 380/220 V 46 %. Likströmsförbrukningen hålles praktiskt taget konstant, under det att tillväxten kommer på växelströmssystemet. För transformeringen till lågspänd växelström hava inom olika delar av staden anordnats inalles 280 transformatorstationer och -kiosker samt 7 stolptransformatorer.

För att tillförsäkra staden möjlighet att fylla dess framtida behov av vattenkraft har staden inköpt aktier i aktiebolaget Svarthålsforsen och därmed samt sedermera förvärvat äganderätten till sammanlagt 13,8 m av den i Indalsälven belägna Svarthålsforsen. Forsen, som ännu icke är utbyggd, beräknas fullt utbyggt och efter vissa sjöregleringar kunna lämna 45,000 kW.

Under år 1938 har för aktiebolaget Svarthålsforsen förvärvats majoritet även i den till 64,6 m uppgående fallhöjden i Järpströmmen mellan sjöarna Kallsjön och Liten i Undersåkers socken. Den 15 juni 1939 beviljade stadsfullmäktige 27,225,000 kr. som lån till aktiebolaget Svarthålsforsen för anläggning av kraftverk i Järpströmmen jämte sjöregleringar och den 29 oktober 1941 ytterligare 7,130,000 kr. eller sammanlagt 34,355,000 kr. Arbetet med Järpströmmens utbyggnad påbörjades under år 1939 och beräknas bliva färdigt under år 1944.

För överförande av kraft från Järpströmmens kraftverk till Horndal beviljade stadsfullmäktige den 29 oktober 1941 12,000,000 kr. såsom lån till aktiebolaget Svarthålsforsen dels för att användas av bolaget självt för en kraftledning Järpströmmen—Krångede, dels för att tillhandahållas linjeaktiebolaget Krångede—Horndal för en kraftledning Ljusdal—Horndal. Den 15 juni 1942 beviljade stadsfullmäktige ytterligare 4,000,000 kr. till en kraftledning Krångede—Ljusdal. Linjeaktiebolaget Krångede—Horndal, som registrerades den 24 oktober 1941 med uppgift att bygga och driva anläggningar för elektrisk kraftöverföring mellan Krångede och Horndal, har ett aktiekapital av 450,000 kr., varav aktiebolaget Svarthålsforsen äger aktier till ett nominellt värde av 330,000 kr. och Krångede aktiebolag 120,000 kr.

Distributionen av elektrisk energi ombesörjes i regel direkt av elektricitetsverket, men beträffande Brännkyrka och Enskede församlingar (utom Liljeholmen och de kommunala stadsplaneområdena) samt vissa angränsande delar av Nacka församling handhaves distributionen av den av elektricitetsverket levererade elektriska energien av ett särskilt av konsumenterna under stadens medverkan bildat aktiebolag, Brännkyrka och Nacka elektriska distributionsaktiebolag. Detta bolag har ett aktiekapital av 950,000 kr., varav staden äger aktier till ett nominellt värde av 830,500 kr.

Beträffande formerna för stadens representation i ovan omnämnda aktiebolag (jfr sid. 376) må nämnas, att staden i Brännkyrka och Nacka elektriska distributionsaktiebolag representeras av

IV

industriverksstyrelsen, som äger att å bolagsstämma rösta för stadens aktier ävensom utöva övriga på aktieinnehavet grundade befogenheter. I Lanforsens kraftaktiebolag, Krängede aktiebolag och aktiebolaget Svarthålsforsen tillkomma där emot nämnda befogenheter drätselnämnden, ehuru med den inskränkningen, att nämnden vid utseende av stadens representanter i styrelsen för Lanforsens kraftaktiebolag är bunden av bolagsordningens föreskrift, att ordföranden i industriverksstyrelsen, direktören för gas- och elektricitetsverken och chefsingenjören vid elektricitetsverket skola vara självskrivna ledamöter samt förste ingenjören för elektricitetsverkets drift självskrivna suppleanter i bolagets styrelse, ävensom att de övriga ledamöter och suppleanter i bolagets styrelse, som staden äger rätt att utse, skola utses bland industriverksstyrelsens ledamöter och suppleanter.

Industriverksstyrelsen har bemyndigats att ingå som medlem i Dalälvens vattenregleringsföretag, som utgör en sammanslutning av ägare till vattenfall i Dalälvens flodsystém och har till ändamål att till gemensam nytta för medlemmarna reglera vattenframrinningen i Dalälven och dess tillflöden. Med hänsyn till stadens äganderätt till större delen av Svarthålsforsen och Järpströmmen (se ovan) har aktiebolaget Svarthålsforsen ingått som medlem i Indalsälvens vattenregleringsföretag.

Reglemente m. m. Reglemente för begagnande av elektrisk energi från Stockholms elektricitetsverk, antaget av SF 16 dec. 1912 (Kf 1912: nr 102), med ändr. Taxa för elektrisk energi, levererad från Stockholms elektricitetsverk, antagen av SF 16 nov. 1936. SF hava bemyndigat industriverksstyrelsen att besluta om leverans av elektrisk energi till enstaka elektriska anläggningar utom staden samt att besluta om ev. erforderliga krisåtgärder. Normaltaxorna för lågspänd ström äro 25 öre per kWh, G kr. per år + 10 öre per kWh samt 2 G kr. per år + 6 öre per kWh, där G är en grundavgift bestämd efter lägenhetens storlek och art. Därjämte finnas effektränstaxa, motortaxa (12 kr. per mätare och år + 12 öre per kWh) och värmetaxa samt ett antal under avveckling varande specialtaxor. På ovannämnda avgifter utgår från den 1 jan. 1940 tills vidare ett kristillägg av 10 %, som dock borttagits för andra och tredje kvartalet 1943.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 26,910,000 kr., kapitalbudgeten (att täckas med lånemedel 19,130,000 kr.; dessutom inom linjen förda, år 1942 beviljade lånemedelsanslag 1,650,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 37,025,000 kr.

Chefsingenjör (27).

Laurell, K. J. (förordn. t. o. m. ^{31/1} 1946), för avdelningarna för drift, produktion och fördel-

ning i stora drag av energi med därtill hörande utvidgnings- och byggnadsarbeten samt förråd.

Kontorschef (21).

Pihlstedt, E. E.

Bokföringskontoret.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Edholm, J. A.

Förste kammarskrivare (17).

Österman, G. H.; Bergwall, C. T.; Fagerell, J. V. W.

Kammarskrivare (15).

Wunge, N. G. J.; Guldbrand, S. G.; Söderberg, K. S.

Kontorsassistenter (13).

Jacobsson, E. H., tjl. (se sid. 382); Rapp, A. M.; Lind, G. A.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), tre *extra kontorsbiträden* (2,400—2,220 kr.), ett *extra expediti-
tionsvaksbiträde* (1,380 kr.).

Kassakontoret.

Förste kassör (19).

Carlsson, A. T.

Förste kammarskrivare och kassörer (17).

Morén, O. W.; Blom, E. H.

Kammarskrivare (15).

Hellgren, H. M.

En *e. o. förste kontorist* (X), ett *första kontorsbiträde* (7), två *extra polletteräknare* (2,340—1,860 kr.), ett *extra expediti-
tionsvaksbiträde* (1,560 kr.).

Kansliet.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Gustafsson, K. F.

Förste kammarskrivare (17).

Danielson, G. L.; Alsén, E. D. J.

Kontorsassistenter (13).

Thörne, O. F.; Ljungsäter, N. R.

En *kontorsskrivare* (9), sex *första kontorsbiträden* (7) (därav två tjl., ett för tjänstgöring vid stadskansliet och ett för tjänstgöring vid idrotts- och friluftsstyrelsen), ett *kontorsbiträde* (5), tre *e. o. kontorsbiträden* (V) sex *extra kontorsbiträden* (2,640—1,980 kr.), tre *extra telefonister* (2,160 kr.), en *extra förste expediti-
tionsvaksbiträde* (2,940 kr.), sex *extra expediti-
tionsvaksbiträden* (1,200—1,020 kr.).

Driften.

Förste ingenjör (24).

Berg, O. T.

Centrala driftkontoret och understationerna.

Driftsingenjör (22).

Holmqvist, E. T.

Ingenjör (20).

Nyquist, B. L. F.

E. o. ingenjör (XX).

Lindborg, D. E.

Extra underingenjör (4,500 kr.).

Björkegren, E. A.

Förste elmästare (17).

Nyberg, J. W.

Elmästare (15).

Sundberg, J. T.; Dahlkvist, A. M.; Rohdin, L. S.

Tulestationen.

Kungstensgatan 23 (postadress: Stockholm 19); t. 32 27 57.

En *förste elförman* (13), tre *elförmän* (1 kl.) (12), fyra *elförmän* (3 kl.) (10).

Brunkebergsstationen.

Mäster Samuelsgatan 21, C.; t. 11 08 73.

En *förste elförman* (13), tre *elförmän* (1 kl.) (12), tre *elförmän* (3 kl.) (10).

Östermalmsstationen.

Gumshornsgatan 2, Ö.; t. 62 60 53.

En *förste elförman* (13), två *elförmän* (1 kl.) (12), fyra *elförmän* (3 kl.) (10).

Kronobergsstationen.

Kungsholmsgatan 55—57, K.; t. 50 75 06.

En *förste elförman* (13), tre *elförmän* (1 kl.) (12), fyra *elförmän* (3 kl.) (10).

Katarinastationen.

Kapellgränd 12, Sö.; t. 41 37 76.

En *förste elförman* (13), tre *elförmän* (1 kl.) (12), fyra *elförmän* (3 kl.) (10), en *e. o. elförman* (3 kl.) (X).

Högalidsstationen.

Krukmakargatan 33, Sö.; t. 43 14 57.

En *förste elförman* (13), tre *elförmän* (1 kl.) (12), fyra *elförmän* (3 kl.) (10), en *e. o. elförman* (3 kl.) (X), ett *elmästarbiträde* (9).

Djurgårdsstationen.

Djurgården, Ö.; t. 61 38 23.

Driften automatisk.

Enskedestationen.

Enskede 1; t. 49 46 10.

Fyra *elförmän* (1 kl.) (12), en *elförman* (3 kl.) (10).

Nybohovsstationen (Brännkyrka).

Stockholm 9; t. 45 30 90.

Sex *elförmän* (3 kl.) (10).

Lillsjöstationen (Bromma).

Lillsjönäs, Ulvsunda; t. 25 68 02.

Tre *elförmän* (1 kl.) (12), två *elförmän* (3 kl.) (10).

Danviksstationen.

Alsnergatan 12, Sö.; t. 43 92 33.

Driften automatisk.

Solvallastationen (Spånga).

Bromsten; t. 28 05 42.

Driften automatisk.

Skanstullsstationen.

Södra Hammarbyhamnen; t. 41 92 38.

En *förste elförman* (13), två *elförmän* (1 kl.) (12), en *e. o. elförman* (1 kl.) (XII).

Ängbystationen.

Ängby; t. 37 09 25.

Driften automatisk.

Dessutom tio helautomatiska likriktarstationer.

Untraverket.

Postadress: Orrskog; t. Tierp 57.

Driftsingenjör (22).

Hollstein, J. A. G.

Förste elmästare (17).

Eriksson, A. A.

Förste kammarskrivare (17).

Johanson, G. M.

En *förste elförman* (13), sex *elförmän* (1 kl.) (12) (därav två tjl. för tjänstgöring vid Lanforsens kraftaktiebolag), en *e. o. elförman* (1 kl.) (XII), fyra *elförmän* (3 kl.) (10), ett *elmästarbiträde* (9), ett *extra expeditiionsvaktsbiträde* (1,020 kr.).

IV

Värtaverket.

*Värtan; kontoret: t. 62 44 23, 62 44 24;
kontrollrummet: t. 62 44 47; maskin-
mästarkontoret: t. 60 40 29.*

Driftsingenjör (22).

Gustavsson, F. H.

Ingenjör (20).

Svedblad, P. T.

E. o. ingenjör (XX).

Larsson, Karl E.

Maskinmästare (17).

Ström, P. G.

Förste elmästare (17).

Hellström, O.

Övermaskinister (15).

Pettersson, J. E.; Arbin, J. V.; Bengtsson, K. G.

Elmästare (15).

Andersson, A.; Eriksson, G. L. H.

E. o. elmästare (XV).

Lenholm, M.; Atterby, F. A. T.

Sex ångmaskinistförmän (13) (därav två tjl. och förordn. som e. o. elmästare (XV), se ovan), sexton ångmaskinister (12) (därav fyra tjl., två för tjänstgöring vid fastighetskontoret samt två förordn. som ångmaskinistförmän (13)), fem e. o. ångmaskinister (XII), därav fyra tjl., en för tjänstgöring vid Norrtulls sjukhus samt tre förordn. som ångmaskinister (12), fem extra ångmaskinister (4,380 kr.), fyra förste elförmän (13), tre elförmän (1 kl.) (12), fem elförmän (3 kl.) (10), två e. o. elförmän (X), ett elmästarbiträde (9), ett e. o. elmästarbiträde (IX).

Kammarsskrivare (15).

Trotter, J. K.

En e. o. ritare (XI), ett e. o. kontorsbiträde (V), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.), en e. o. portvakt (VI), ett extra expeditionsvaktsbiträde (1,020 kr.).

Dessutom för driften i dess helhet: tre förste elförmän (13), två elförmän (1 kl.) (12), sex elförmän (3 kl.) (10), två e. o. elförmän (X), ett elmästarbiträde (9), två e. o. elmästarbiträden (IX), två extra kontorsbiträden (2,400—2,040 kr.) samt (vid 1943 års början) 236 arbetare.

Elektriska anläggningsavdelningen.

Förste ingenjör (24).

Andreason, E. M.

Ingenjör (20).

Ryman, E. S.

Biträdande ingenjör (18).

Berglund, E. M.

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Larsson, J. E.

Konstruktörer (16).

Ericson, N. B.; Lantz, C. A.; Hanström, C. H.

E. o. konstruktör (XVI).

Frisk, E. Hj. H.; Jensen, B. O. H.

Ritare (14).

Sköld, E. W.; Hammarberg, L. B.; Larsson, E.

E. o. ritare (XIV).

Kindaholm, H. S.; Löfman, I. G.

En e. o. ritare (XI), ett e. o. ritbiträde (VII), två extra ritare (4,536—4,320 kr.), ett extra expeditionsvaktsbiträde (1,020 kr.).

Förste elmästare (17).

Johansson, F. A. A.

Elmästare (15).

Andersson, E. O.; Sahlin, K. S. J.; Bengtsson, D.

E. o. elmästare (XV).

Sjöström, J. F.

En elförmän (1 kl.) (12), en e. o. elförmän (1 kl.) (XII), två elförmän (2 kl.) (11), tre elmästarbiträden (9) (därav en vakant), ett e. o. elmästarbiträde (IX) (tjl. och förordn. som elmästarbiträde (9)) samt (vid 1943 års början) 51 arbetare.

Distributionens första avdelning.

Förste ingenjör (24).

Lundberg, T.

Ingenjörer (20).

Egnell, E. A.; Wrangel, H. W.

Biträdande ingenjör (18).

Rosenqvist, C. A. B.

E. o. underingenjörer (XVII).

Fällman, C. R.; Lindahl, V. E.

Förste elmästare (17).

Hjärtqvist, J. F. E.

Elmästare (15).

Mellström, K. F. A.

E. o. elmästare (XV).

Godeau, N. F. W.

E. o. besiktningsmän (XV).

Hilldén, E. T.; Svensson, L. H. V.; Dahlroth, J. A.

Extra besiktningsman (4,200 kr.).

Abrahamson, C.-H. A.

E. o. ritare (XIV).

Lindeberg, H. W.

En *elförman* (1 kl.) (12), tre *e. o. elförmän* (1 kl.) (XII), en *elförman* (2 kl.) (11), en *e. o. elförman* (XI), en *elförman* (3 kl.) (10), en *e. o. elförman* (3 kl.) (X), ett *elmästarbiträde* (9), ett *extra elmästarbiträde* (3,120 kr.), fyra *besiktningsmedhjälpare* (2,580—1,980 kr.) samt (vid 1943 års början) 91 arbetare.

Förste kammarsskrivare (17).

Mathson, L. A. W.

Kammarsskrivare (15).

Kristoffersson, J.; Holmberg, O. G:son; Wisell, E. B.

Kontorsassistenter (13).

Nilsson, E. G.; Runngren, E. G. K.

En *extra kontorist* (2,940 kr.), två *första kontorsbiträden* (7), två *kontorsbiträden* (5), fyra *e. o. kontorsbiträden* (V), tre *extra kontorsbiträden* (2,400—2,220 kr.), två *extra ritbiträden* (2,640—2,580 kr.), fyra *expeditionsaktsbiträden* (1,200—1,020 kr.).

Distributionens andra avdelning.*Förste ingenjör* (24).

Welmer, P. G.

Extra ingenjör (5,100 kr.).

Hörsta, S. G.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Sundstrand, G. D.

Förste kammarsskrivare (17).

Grandell, J. G.

Kammarsskrivare (15).

Wirén, C. G. L.; Lanbert, K. G. L.; Karlén, K. Hj. H.

E. o. besiktningsman (XV).

Kjellberg, G. R.

Två *e. o. elmästarbiträden* (IX), tre *extra elmästarbiträden* (3,552—2,760 kr.), fyra *första kontorsbiträden* (7), två *kontorsbiträden* (5), fem *e. o. kontorsbiträden* (V), åtta *extra kontorsbiträden* (2,400—1,860 kr.), tre *extra expeditiönsaktsbiträden* (1,020 kr.).

Utställning.

Regeringsgatan 11, C.; t. 10 66 27, 20 10 62; öppen 8,30—16,30.

E. o. utställningsföreståndare (XVII).

Sjöqvist, F. R.

E. o. ackvisitör (XV).

Porne, T. F.

Ett *e. o. utställningsbiträde* (XII), en *e. o. hemkonsulent* (XI), ett *extra utställningsbiträde* (VIII), ett *e. o. utställningsbiträde* (2,400 kr.), ett *extra expeditiönsaktsbiträde* (1,380 kr.).

Ledningsnät och gatubelysning.*Förste ingenjör* (24).

Block, J. L.

E. o. arbetschef (XXII).

Swenning, R.

Ingenjörer (20).

Larsson, K. Elov; Bergstedt, A. E.

E. o. ingenjör (XX).

Åke, N. O.

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Nordin, B. F.

E. o. underingenjör (XVII).

Igelström, H. V.

Kammarsskrivare (15).

Ramberg, J. S.; Gilljam, E. W., tjf. (se sid. 234),
tj. Runblom, K. G. H.

Föreståndare för kartbyrån (15).

Asplund, G. A.

Ritare (14).

Sandell, F. E. V.

E. o. ritare (XIV).

Johnson, K. Y. L.

Sex *e. o. ritare* (XI), tre *e. o. ritbiträden* (VII), sju *extra ritbiträden* (2,760—1,980 kr.), ett *kontorsbiträde* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *extra kontorsbiträde* (2,220 kr.).

IV

Förste elmästare (17).

Gårdhner, C. L. S.; Bengtsson, J. A.

Elmästare (15).

Aronsson, C. G.; Engström, F. J.; Damberg, O. E.

Dessutom vid ledningsnät och gatubelysning: fem *elförmän* (1 kl.) (12), tre *e. o. elförmän* (1 kl.) (XII), sex *elförmän* (2 kl.) (11), två *e. o. elförmän* (2 kl.) (XI), en *elförman* (3 kl.) (10), två *e. o. elförmän* (3 kl.) (X) (därav en tjl. och förordn. som *e. o. elförman* (2 kl.) (XI)), tre *elmästarbiträden* (9), sju *e. o. elmästarbiträden* (IX) (därav en tjl. för tjänstgöring vid gasverket), fem *extra elmästarbiträden* (3,120—2,520 kr.) samt (vid 1943 års början) 208 arbetare.

Byrå för tekniska utredningar m. m.

Byråingenjörer (22).

Erikson, E.; Dahlgren, F. A.

E. o. ingenjör (XX).

Olsson, G. I.

Extra ingenjör

(med partiell tjänstgöring; för vissa utredningsarbeten rörande vattenkraftsfrågor m. m.) (4,560 kr.).

Sundelin, C. H. J.

E. o. luftskyddsassistent (XVIII).

Gilljam, E. W.

E. o. konstruktör (XVI).

Ericson, E. G.

Mekaniska verkstaden m. m.

Ingenjör (20).

Hogen, K.

E. o. förste elmästare (XVII).

Brandt, G. A.

Elmästare (15).

Brandt, G. A., tjl. (se ovan).

Två *elförmän* (1 kl.) (12), en *elförman* (3 kl.) (10), två *automobilförare* (7) samt (vid 1943 års början) 58 arbetare.

Uppbördsavdelningen.

Intendent (2 kl.) (21).

Jörne, T.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Gustafsson, K. G. A.

Förste kammarskrivare (17).

Schönhult, S. I. M.; Kjellqvist, F. J. H.; Wetzdorff, K. E. B.; Rydberg, W. O.

Kammarskrivare (15).

Millstein, O. F. M.; Löfgren, K. R.; Widegren, E. M.; Biriell, E. P. V.; Möller, E. O. V.; Molin, G. P.; Jonsson, T. A.; Johnson, J. A. G.; Halling, G. K.

Kontorsassistenter (13).

Johannisson, G. W.; Westerlund, G. A. V.; Schenström, G. F.; O'Konor, K. E.; Lejdström, H. E. C. J.; Söderström, S. E., tjl. (se sid. 253), *tf. Sandberg*, E. A. M.; Hülphers, S. F.; Hofstedt, J. E.; Hansell, B. G.; Andberg, E. G.; Carell, f. Jonsson, Anna E.; en vakant, *tf. Carlsson*, J. E.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Carlson, J. E., tjl. (se ovan); Sandberg, E. A. M., tjl. (se ovan).

Förste kontorsskrivare (11).

Johannisson, Elsa E.; Carleson, f. Andersson, Elin H.

Dessutom en *extra kontorsassistent* (3,720 kr.), en *e. o. förste kontorsskrivare* (XI), tre *kontorsskrivare* (9), sexton *första kontorsbiträden* (7), tretton *kontorsbiträden* (5), nitton *e. o. kontorsbiträden* (V), trettioåtta *extra kontorsbiträden* (2,400—1,860 kr.), tio *uppbördsförmän* (12), nio *centraluppbördsförmän* (11), sjuttioett *uppbördsförmän* (10) (därav två tjl.), tjugunio *e. o. uppbördsförmän* (X) (därav en tjl.), åtta *extra uppbördsförmän* (3,360 kr.), sex *extra uppbördsmanaspiranter* (2,580 kr.), nio *extra expeditiionsvaksbiträden* (1,560—1,020 kr.).

Intendentskontoret.

Intendent (2 kl.) (21).

Stenrot, J. A. T.

Extra kamrerare (6,540 kr.).

Welin, H.

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Molitor, A. W.

Förste kammarskrivare (17).

Svartengren, C. A.; Thunholm, D. N. V.; Lagerquist, K. H.

Kammarskrivare (15).

Söderlind, R. D.; Trotz, G.; Broström, T.; Eriks-
son, E. H.

Kontorsassistenter (13).

Allmér, K. G.; Gustafson, T.; Abeleen, J. G. A.;
Neveling, R. E. O.

Dessutom vid intendantskontoret en *elför-
man (1 kl.)* (12), två *e. o. elförmän (3 kl.)*
(X), ett *första kontorsbiträde* (7), en *extra
kontorist* (2,940 kr.), fyra *extra kontors-
biträden* (2,400—1,860 kr.), en *e. o. kopist*
(IV), två *expeditionsvaktsbiträden* (1,200
—1,020 kr.).

Huvudförrådet.

Kungstengsgatan 23, Va.

En *förrådsmästare (2 kl.)* (13), fem *el-
mästarbiträden* (9), ett *extra förrådsbi-
träde* (3,120 kr.), tre *förrådsvakter* (6),
samt (vid 1943 års början) 12 *förrådsarbe-
tare*.

*Bromma-, Enskede-, Tule- och Värta-
förråden*, se ovan.

Untraförrådet.

Se Untraverket.

Husbyggnadsavdelningen.

E. o. ingenjör (XX).

Eigert, R. E.

E. o. byggnadsingenjörer (XIX).

Andersson, G. N.; Barke, K. F.

E. o. ritare (XIV).

Carlqvist, G. A.; Malmberg, K. H.; Foberg, G.
J.; Magnusson, J. E.; Jacobson, H.

Fyra *e. o. elförmän (3 kl.)* (X), två *extra
ritbiträden* (2,940—2,220 kr.), samt (vid 1943
års början) 43 *arbetare*.

Intendent (2 kl.) (21).

Östervall, C.-J., å indragningstat.

*Diverse personal vid förvaltnings-
byggnaden.*

En *värmeledningsskötare* (7), tre *e. o.
portvakter* (VI), en *extra värmelednings-
skötare och gårdskar* (2,760 kr.) samt (vid
1943 års början) 18 *städerskor*.

Dessutom vid elektricitetsverket följande va-
kanta befattningar och tjänster, på vilka för-
ordnande icke utfärdats:

En *byråingenjör* (22), en *e. o. arbets-
chef* (XXII), tre *e. o. ingenjörer* (XX), en
e. o. biträdande ingenjör (XVIII), en *förste
kammarskrivare* (17), en *kammarskrivare*
(15), två *e. o. elmästare* (XV), en *mätar-
kontrollant* (14), en *kontorsassistent* (13),
en *förste elförman* (13), en *e. o. kontors-
assistent* (XIII), en *elförman (1 kl.)* (12),
fem *centraluppbördsmän* (11), en *e. o. ri-
tare* (XI), sex *uppbördsmän* (10), tre *e. o.
uppbördsmän* (X), en *e. o. elförman* (X),
två *kontorsskrivare* (9), fyra *e. o. elmästar-
biträden* (IX), ett *e. o. ritbiträde* (VII), en
e. o. förrådsvakt (VI), sju *e. o. kontors-
biträden* (V).

Belysning av gator och allmänna platser.

Elektricitetsverket ombesörjer belysningen av
gator och allmänna platser. Belysningen sker
med elektricitet.

Antalet för gatubelysning avsedda elektriska
lampor utgjorde vid 1942 års slut 27,631 st.
Den elektriska gatubelysningen tändes och släc-
kes av stationspersonalen genom ett fjärrmanöver-
system. Tillsynen av gatubelysningen och verk-
ställandet av erforderliga lampbyten ombesörjes
av cirka 25 lampskötare.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten (för-
utom strömförbrukning) 860,000 kr.

Avlöningar. Lampskötare (timavlöning).

Vatten-, gas- och elektricitetslednings- entreprenörer.

Fullständig förteckning över gas-, vatten-
och elektricitetsledningsentreprenörer återfinnes
i telefonkatalogens yrkesregister samt i adress-
kalendern.

Stockholms stads hamnstyrelse och i samband därmed stående institutioner.

Hamnstyrelsen.

Katarinavägen 13 A och Stadsgården 14—16 (postadress: postfack nr 15024, Stockholm 15; postgirokonto nr 3115); t. »hamnstyrelsen» (8,30—17, lördagar och dag före helgdag 8,30—14,30); (efter kontorstid de telefonlinjer, som angivas i telefonkatalogen; jfr ock nedan för vissa tjänstemän). Styrelsen sammanträder i regel varannan helgfri onsdag kl. 13,15.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas inlagda i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 16 mars 1908 att inrätta en *Stockholms stads hamnstyrelse*, vilken med år 1909 trädde i verksamhet.

Hamnstyrelsen handhar skötseln av stadens hamnväsen; det åligger den i sådant avseende att sörja för att hamnrörelsens behov av nya hamnanläggningar med tillhörande anstalter, redskap och materiel samt av isbrytarfartyg och dylikt bliva tillgodosedda; att ombesörja nybyggnad, underhåll och förvaltning av hamnens anläggningar och anstalter, husbyggnader, kanaler och slussar; att förvalta hamnens fastigheter och områden; att ombesörja hamnrörelsens drift och handlägga ärenden rörande den allmänna belysningen å hamnområden; att upprätta och stadsfullmäktiges prövning underställa förslag till taxor å hamnavgifter, avgifter för kvarliggande gods, slussavgifter samt kanal- och broavgifter, hamnordning och andra allmänna trafikföreskrifter samt själv utfärda ordningsföreskrifter och taxor för begagnande av stadens för hamnrörelsen gjorda anläggningar samt redskap och materiel; att uppbära hamnväsendet tillkommande avgifter. Styrelsen åligger även att verkställa nybyggnad och ombesörja underhåll av broar samt att öva inseende över stadens till tullverket upplåtna byggnader, ombesörja deras underhåll och verkställa motsvarande nybyggnader.

Hamnstyrelsen består av, förutom ordförande, som tillsättes av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra för två år valda ledamöter, av vilka en utses av k. m:t, en av Stockholms handelskammare samt fyra av stadsfullmäktige. För vardera

av de av k. m:t och Stockholms handelskammare utsedda ledamöterna tillsättes i enahanda ordning en suppleant. För övriga ledamöter väljas stadsfullmäktige fyra suppleanter. Styrelsen utser årligen inom sig en vice ordförande.

Under hamnstyrelsen lyder hamnförvaltningen, vars chef är hamndirektören, vilken har ledningen och överinseendet av hamnrörelsen och hamnen.

De hamnstyrelsen åliggande uppgifterna handläggs fr. o. m. den 1 januari 1938 under hamndirektören å fem avdelningar, nämligen räkenskapskontoret för räkenskaper, upplåtelse och förvaltning av fastigheter, tomter o. d. och personalärenden, hamnkassakontoret för kassarörelse och uppbörd, hamnkontoret för driften, hamnbyggnadsavdelningen för nybyggnad och underhåll samt maskinavdelningen för underhåll och drift av hamnkranar, broar, hissar, elektriska anläggningar m. m.

Stockholms hamn utgöres av de hamnanläggningar och vattenområden, som äro belägna inom Stockholms hamnområde, vars gränser äro av k. m:t fastställda den 27 september 1878, 15 juli 1881, 1 mars 1912, 14 februari 1919, 1 februari 1924, 3 februari 1928 och 5 juli 1929 (se karta sid. 483). Hamnen består av två i förvaltningshänseende skilda delar, tullhamnen och frihamnen. Den förra förvaltas av hamnstyrelsen, den senare beträffande anläggningarna av hamnstyrelsen men i avseende å rörelsen av Stockholms frihamnsaktiebolag (se sid. 378). Stockholms hamn har en kajsträcka av 18,018 m, vartill komma fasta bryggor för lustbåtar med en sammanlagd längd av 4,872 m, samt flytande bryggor för samma ändamål med en längd av c:a 2,145 m. Hamnens vattenområde omfattar c:a 1,450 hektar och dess markområde 197,8 hektar. Sammanlagda golvarealen för godsuppläggning i av hamnen uppförda varuskjul, magasin och tullbyggnader utgör 116,502 kvm. Hamnens järnvägsspår hava en sammanlagd längd av 62,090 m; 9,616 längdmeter kaj är försedd med kranspår. Hamnen har 132 kranar.

Instruktioner. Instruktion för Stockholms stads hamnstyrelse, fastställd av ÖA 3 mars 1941 (Kf 1940: nr 66). K. brev 31 jan. 1941 med

särskild föreskrift rör. sammansättningen av Stockholms stads hamnstyrelse (Kf 1940: nr 65). Instruktion för hamndirektören, fastställd av hamnstyrelsen 11 maj 1923 (Kf 1923: nr 19), med ändr. 1 dec. 1936.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 10,068,545 kr., kapitalbudgeten 140,000 kr., lånemedel 468,000 kr.; dessutom inom linjen förda, år 1942 beviljade lånemedelsanslag 790,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 6,307,010 kr.; kapitalbudgeten 60,000 kr.

Härav:

Tullhamnen. Utgifter: driftbudgeten 6,587,475 kr., kapitalbudgeten 60,000 kr. (att täckas med lånemedel 468,000 kr.; dessutom inom linjen fört, år 1942 beviljat lånemedelsanslag 790,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 4,805,850 kr.; kapitalbudgeten 60,000 kr.

Frihamnen. Utgifter: driftbudgeten 1,980,660 kr., kapitalbudgeten 80,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 740,150 kr.

Hamnstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Göransson, K. Harald, borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar utom torsdagar 11—12.

Vice ordförande.

***Sundin, T. W.**, tullpackhusarbetare, stadsfullm. (som led. utsedd av stadsfullm.).

Övriga ledamöter.

Eriésson, C. E., direktör (utsedd av k. m:t).

***Lindwall, E. W.**, verkst. direktör (utsedd av Stockholms handelskammare).

Aronsson, G. A., avdelningschef (utsedd av stadsfullm.).

Simonson, S. A., ombudsman, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

*En vakant (utsedd av stadsfullm.).

Suppleanter.¹⁾

Gillberg, J. A. E., avdelningschef (utsedd av k. m:t).

***Meyer, T.**, sjökaptén (utsedd av Stockholms handelskammare).

¹⁾ Vid förfall för någon av de av stadsfullmäktige valda ledamöterna skola av de utav fullmäktige utsedda suppleanterna inträda, för herr Göransson i första hand hr Leffler och därefter hr Niklason, samt för övriga ledamöter hrr Stridsberg, Eklund, Niklason och Leffler i nu nämnd ordning.

Eklund, T. I. A., charkuterist (utsedd av stadsfullm.).

***Leffler, J. O.**, vice verkst. direktör (utsedd av stadsfullm.).

Niklason, D., grosshandlare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

***Stridsberg, H. A.**, ombudsman (utsedd av stadsfullm.).

Hamnstyrelsens delegerade.

Göransson, K. Harald; Sundin, T. W.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse alligen tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av hamnstyrelsens räkenskaper och förvaltning.

Eriksson, E. G., förste kontorsskrivare, ordf.

Pettersson, G. G., ombudsman.

Sjöquist, D. G., byrådirektör.

Suppleanter:

Bille, N. V., byråingenjör.

Lindestam, K. W., kassör.

Ombudsman.

Orre, O. S. W., e. o. stadsadvokat; t. »hamnstyrelsen»; mottagningstid: 10—11.

Hamnförvaltningen.

Hamndirektören.

Katarinavägen 13 A, 3 tr.; t. »hamnstyrelsen»; expeditionstid 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Hamndirektör (D).

Nyström, E. G. V. (föro. t. o. m. ^{30/11} 1948); mottagningstid: 10—12.

Förste kontorsskrivare (11).

Lundahl, f. Ekholm, G. E. V. (Gerd).

Förste expeditionsvakt (8).

Bäckman, G. O., tjl. (se sid. 166), *tf. Westerdahl, E. O.*

Ett e. o. första kontorsbiträde (VII), en telefonist (4).

Räkenskapskontoret.

Katarinavägen 13 A, 3 tr.; t. »hamnstyrelsen»; expeditionstid: 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Räkenskapskontoret åligger bl. a. att ombesörja förandet av nödiga räkenskaper, att handhåva personalärenden, att öva tillsyn över att

HS

till styrelsens förfogande ställda medel användas i enlighet med givna föreskrifter samt att handhava upplåtelser och förvaltningen av till hamnen hörande byggnader, områden och annan egendom, i den mån detta ej åligger annan avdelning.

Instruktion. Instruktion för [hamn]kamreraren, fastställd av hamnstyrelsen 11 maj 1923.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Sundmark, N. W. A.; mottagningstid 13,30—15,30.

Förste kammarsskrivare (17).

Sundmark, O. F.; Nyström, K. G.

Kammarsskrivare (15).

Strid, S. A. O.

Kontorsassistent (13).

Starell, K. E.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Kjellin, B. I.

Ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett e. o. kontorsbiträde (V), en expeditionsvakt (6), en extra expeditionsvakt (1,200 kr.).

Hamnkassakontoret.

Katarinavägen 13 A, n. b.; t. »hamnstyrelsen» (8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Hamnkassakontoret ombesörjer debitering och uppbörd av hamnen tillkommande avgifter med undantag av hamnavgifter för varor, ankommande från utrikes ort, samt av transitmagasinshyror, vilka avgifter uppbäras av tullverket.

Författningar. Taxa å hamnavgifter i Stockholm för åren 1939—1943, fastställd av k. m:t 18 nov. 1938, med tillägg 16 maj och 30 dec. 1941, 23 jan. och 18 dec. 1942 samt 30 april 1943, med av hamnstyrelsen beslutade smärre ändr. Bestämmelser ang. uppbörd av hamnavgifter i Stockholms tullhamn, fastställda av hamnstyrelsen 16 dec. 1936, med ändr. 29 nov. 1938. Reglemente för Stockholms stads mätare och vägare, fastställt av ÖA 2 april 1903. Taxa för Stockholms stads vägare, fastställd av ÖA 2 dec. 1937, med tillägg 29 dec. 1942.

Uppbördschef (19).

Berggren, C. G. E.; mottagningstid: 10—12.

Förste kammarsskrivare och kassör (17).

Åberg, P.

Förste kammarsskrivare (17).

Borgstedt, G. V. R.

Kammarsskrivare (15).

Larsson, T. A.; Roupé, S. E. G.

Hamnfogde (14)

(dessutom 2,100 kr. som ersättning för mistad provision).

Bruzeliuss, A. G.

Kontorsassistenter (13).

Farman, C. H.; Hagström, D. G.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Ramsin, B.; Aulander, S. E.

Ett första kontorsbiträde (7), fyra kontorsbiträden (5), två e. o. kontorsbiträden (V), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.), en expeditionsvakt (6), tre uppbördsmän (10), fyra hamnfogdebiträden (8), en e. o. uppbördsman (X).

Hamnkontoret.

Stadsgården 14—16, 2 tr.; t. »hamnstyrelsen» (8,30—17), »hamnstyrelsens 1:a och 2:a linje» (övriga tider); expeditionstid: 8—17, lördagar och dag före helgdag 8—14,30.

Hamnkontoret handhar hamnrörelsens drift och därmed sammanhängande förhållanden samt övervakar efterlevnaden av för hamnen gällande föreskrifter.

För allmänna ordningen och säkerheten i hamnen svarar polisverket, av vilket en särskild avdelning, hamnpolisavdelningen, är inrättad för tjänstgöring inom till hamnen hörande områden på land och vatten (se sid. 26).

Författningar. Hamnordning för Stockholm, fastställd av ÖA 15 juni 1921, med ändr. (Kf 1924: nr 90). ÖA:s kung. 10 sept. 1937 med föreskrifter om fartbegränsning i allmänna farleder inom Stockholms stads område, med ändr. 9 mars 1938. Instruktion för hamnkaptenen, fastställd av ÖA 18 febr. 1924. Taxa å hamnlotsavgifter inom Stockholms hamnområde, fastställd av ÖA 7 maj 1941. Taxa för gods, som efter viss tid kvarliggare å stadens kajer m. m., fastställd av ÖA 31 dec. 1924 med ändr. Särskilda taxor för uppläggning av gods i Stockholms hamn, fastställda av hamnstyrelsen 26 nov. 1924, med ändr. Taxa för begagnande av stockar, landgångar, bockar och vedmätt, fastställd av hamnstyrelsen 1 dec. 1936. Föreskrifter och taxor för begagnande av hamnkranar och annan hamnmateriel tillhöriga Stockholms hamn, fastställda av hamnstyrelsen 30 maj 1939, med ändr.

Taxa å hamnspårgifter, fastställd av hamnstyrelsen 17 dec. 1938, med ändr.

Hamnkaptén (23).

Fris, A. A. (förordn. t. o. m. $\frac{30}{100}$ 1949); t. »hamnstyrelsen» (9—17), 43 70 29 (övr. tider); träffas säkrast 14—15.

Kammarskrivare (15).

Nilsson, B. A.

Hamnmästare (17).

Planman, G. A., träffas säkrast 9,30—11 och 15—17; t. »hamnstyrelsen» (9—17), »hamnstyrelsens 2:a linje» (övr. tider); en vakant, *tf.* Lindahl, H. G., (hamnkontoret, Värtan, t. 61 14 60, 62 40 24), träffas säkrast 9,30—11 och 15—17.

Hamnlotsar (17).

Tel. »hamnstyrelsen» (8,30—17), »hamnstyrelsens 3:e linje» (övr. tider).

Vakanta, *tf.* Åberg, G. M., Nordström, K. E., Moé, J. O. A., Törnström, G. L.

E. o. hamnlotsar (XVII).

Törnström, G. L., tj. (se ovan); Lindahl, H. G., tj. (se ovan); Söderman, J. H.

En *förste kontorist* (10), fyra *e. o. kontorister* (VIII), ett *kontorsbiträde* (5), en *extra expeditiönsvakt* (1,020 kr.), en *e. o. övermaskinist* (XV), en *e. o. maskinist* (3 kl.) (XII) (vakant), sexton *hamnförmän* (10), en *e. o. hamnförman* (X).

Isbrytarfartygen.

Tel. 62 26 13.

Stockholms stad äger två isbrytarfartyg, »Isbrytaren I» och »Isbrytaren II».

Befälhavare.

Törnström, G. L. (se ovan), å Isbrytaren I: befälhavare å Isbrytaren II utses för varje gång fartyget sättes i verksamhet.

Maskinister (se ovan). Övrig personal tillfälligt anställd.

Hamnbyggnadsavdelningen.

Katarinavägen 13 A, 4 tr.; t. »hamnstyrelsen» (8,30—17; övriga tider, till vissa tjänstemän, se nedan); *expeditiöns-tid*: 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Hamnbyggnadsavdelningen handhar nybyggnad och underhåll av hamnanläggningar i såväl

tullhamnen som frihamnen, ävensom av under hamnstyrelsens förvaltning ställda byggnader, slussar, kanaler och andra anläggningar samt broar.

Instruktion. Instruktion för överingenjören vid hamnstyrelsens hamnbyggnadsavdelning (hamnbyggnadschefen), fastställd av hamnstyrelsen 29 april 1941.

Överingenjör (hamnbyggnadschef) (26).

Jansson, G. H. (förordn. t. o. m. $\frac{30}{100}$ 1944); mottagningstid: 14—16.

Förste ingenjörer (24).

Sjödén, J. (t. 40 52 14, jfr ovan); en vakant, *tf.* Wickert, K. A.; mottagningstid: 14—16.

E. o. förste ingenjör (arbetschef) (XXIV).

Vakant, *tf.* Hult, A. O. G.; mottagningstid: 14—16.

Byråingenjör (22).

Scheja, J. (t. 42 05 13, jfr ovan).

E. o. byråingenjörer (XXII).

Wickert, K. A., tj. (se ovan); Kasarnowsky, S.

Ingenjörer (20).

Eriksson, E. E.; Hedström, E. A.; Nilsson, E. E.; t. 40 35 81 (Mälarvarvet).

E. o. ingenjörer (XX).

Bartoli, E. J. C.; Lundahl, E. J.; Hult, A. O. G., tj. (se ovan).

Biträdande ingenjör (18).

Adler, B. F.

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Sabelström, S. C. B. (t. 42 35 55).

Underingenjör (17).

Idestrom, S. A. M.

E. o. underingenjörer (XVII)

Arvidsson, H. F.; Sjösteen, R. O.; Samuelsson, R.; Ericsson, T. E., tj. (se nedan); Kvarnsell, G. B.

E. o. förrådsförvaltare (2 kl.) (XVII).

Strömberg, O.; t. »hamnstyrelsen» (9—17), »hamnstyrelsens 5:e linje» (övr. tider).

Hamnbyggmästare (16).

Nilsson, J. E. (t. 62 23 96); Karlsson, B. E. (t. 40 91 05); Schwartz, G. E. (t. 43 14 89); Bergström, B. A. (t. 61 00 24); en vakant, *tf.* Lööv, F. W. (t. 50 71 43).

HS

Kammarsskrivare (15).

Stahre, G. A.; t. 43 36 16 (Mälarvarvet).

E. o. kontorsassistent (XIII).

Gustafson, A. L. F.; t. 61 24 65 (Djurgårds-
varvet).

Extra ingenjörer (7,860—5,760 kr.).

Ericsson, T. E.; Larsson, L. O. Å.; Challis,
J. H. Ch.

Tre e. o. ritare (XIV), två e. o. ritare
(XI).

En *förste kontorist* (10), tre e. o. *förste kontorister* (X), en *extra förste kontorist* (3,360 kr.), en *kontorsskrivare* (9), sex e. o. *kontorister* (VIII), sex *extra kontorister* (2,940—2,100 kr.), ett e. o. *första kontorsbiträde* (VII), ett e. o. *kontorsbiträde* (V), två *extra kontorsbiträden* (2,400 kr.), två e. o. *ritbiträden* (VII), ett *extra ritbiträde* (2,460 kr.), en *expeditionsvakt* (6), en *extra expeditiönsvakt* (1,740 kr.), en *verkmästare* (1 kl.) (15), sex *verkmästare* (2 kl.) (14), tre e. o. *verkmästare* (2 kl.) (XIV), sex e. o. *verkmästare* (3 kl.) (XII), en *bogserbåtsbefälhavare* (11), en e. o. *bogserbåtsbefälhavare* (XI), en *muddermästare* (11), en e. o. *muddermästare* (XI), en e. o. *förrådsman* (X), sex e. o. *verkmästarebiträden* (X), ett e. o. *verkmästarebiträde* (VIII), fyra *extra verkmästarebiträden* (3,888—2,760 kr.) samt (vid 1943 års början) 288 arbetare.

Maskinavdelningen.

Katarinavägen 13 A, 5 tr.; t. »hamnstyrelsen»; expeditionstid: 8,45—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,45—14,15).

Maskinavdelningen handhar maskinella nybyggnader samt drift och underhåll av hamnkranar, kranreparationsverkstäder, broar, hissar, elektriska anläggningar och slussmaskinerier m. m.

Instruktion. Instruktion för förste ingenjören vid hamnstyrelsens maskinavdelning (maskinavdelningschefen), fastställd av hamnstyrelsen 26 mars 1941.

Förste ingenjör (24).

Davidsson, O. W.; mottagningstid: 13,30—14.

Ingenjörer (20).

Borgardt, K. A. A.; Hedlund, P. A.

E. o. ingenjör (XX).

Bernell, S. M.

Extra ingenjör (6,960 kr.).

Emling, E. O. H.

Konstruktör (16).

Heiner, A.

Kranmästare (16).

Ekman, E. A.; t. »hamnstyrelsen» (8,45—16,30), »hamnstyrelsens 6:e linje» (övr. tider).

En *förste kontorist* (10), en e. o. *kontorist* (VIII), en *extra kontorist* (2,940 kr.), ett *kontorsbiträde* (5), två *extra kontorsbiträden* (2,400—2,220 kr.), en *extra expeditiönsvakt* (1,380 kr.), en *extra ritare* (3,540 kr.), en *verkmästare* (1 kl.) (15), fyra *verkmästare* (2 kl.) (14), en *maskinist* (2 kl.) (13), två *extra hissförare* (1,320 kr.), samt (vid 1943 års början) 154 arbetare.

Stadens personhiss vid Söderbergs
Trappor i Stadsgården.
(Stadsgårdshissen.)

Hissen trafikerar söckendagar 6,30—17,30;
nyårs-, påsk-, pingst-, midsommar- och
julaften 6,30—15,30.

Avgiften för färd i hissen utgör enligt över-
ståthållarämbetets kungörelse den 13 januari
1938 5 öre för uppård och 5 öre för nedfärd.

Reglemente m. m. Reglemente ang. trafiken med stadens hiss vid Söderbergs Trappor, fastställt av ÖA 18 dec. 1907, med ändr. 13 jan. 1938. ÖA:s kung. 27 aug. 1926 ang. öppet-hållande av stadens hiss vid Söderbergs Trappor, med ändr.

Två hissförare (se ovan).

Slussarna.

Till hamnstyrelsen höra tre slussar, Karl Johansslussen, Hammarbyslussen och Sicklaslussen.

Slusskontoret vid Karl Johansslussen.

Karl Johans Torg, Sö.; t. 43 43 13; expeditionstider: jan.—mars 7—12 och 14—17 (sön- och helgdagar hålles slussen stängd); april—dec. 6—20, sön- och helgdagar 7—12 och 17—22.

Taxa m. m. Taxa å avgifter för genomfart av Karl Johansslussen för tiden 1/1 1939 t. v. intill utgången av år 1943, fastställd av k. m:t 2 dec. 1938. Ordningsföreskrifter för Karl Johansslussen, fastställda av ÖA 6 april 1936.

Slusskontoret vid Hammarbyslussen.

Skanstull, Sö.; t. 41 14 27; expeditionstid: hela dygnet.

Taxa m. m. Taxa å avgifter för genomfart av Hammarbyslussen för tiden $\frac{1}{1}$ 1939 t. v. intill utgången av år 1943, fastställd av k. m:t 7 febr. 1936, med ändr. 2 dec. 1938. Föreskrifter för trafikerande av Hammarbyleden, fastställda av ÖÅ 5 aug. 1933, med ändr. 10 sept. 1937.

För Karl Johansslussen och Hammarbyslussen gemensam personal.

Slussförman (10).

Haglund, G. E.

Två förste kontorister (10), sju slussvakter (8), två extra slussvakter (4,434 kr.).

Sicklaslussen.

Tel. 42 08 46; expeditionstid: alla dagar 8—18.

Taxa. Taxa å avgifter för genomfart av Sicklaslussen för tiden $\frac{1}{1}$ 1939 t. v. intill utgången av år 1943, fastställd av k. m:t 7 febr. 1936 och 2 dec. 1938.

En slussvakt (fri bostad).

Kanalerne.

Till hamnstyrelsen höra tre kanaler, Ålkistans kanal, Djurgårdsbrunnskanalen och Karlbergskanalen.

Ålkistans kanal.

Sedan landsvägsbron över Ålkistekanalen år 1936 ersatts med fast bro, hava avgifterna för passage genom kanalen bortfallit.

Djurgårdsbrunnskanalen.

Taxa m. m. Taxa å avgifter för begagnande av Djurgårdsbrunnskanalen för åren 1939—1943, fastställd av k. m:t 2 dec. 1938. Ordningsföreskrifter för bron över Djurgårdsbrunnskanalen, fastställda av ÖÅ 10 mars 1924.

En brovakt.

Karlbergskanalen.

Tel. 51 47 37.

Taxa m. m. Taxa å avgifter för begagnande av Karlbergskanalen för åren 1939—1943, fastställd av k. m:t 2 dec. 1938. Ordningsföreskrifter för bron över Karlbergskanalen, fastställda av ÖÅ 10 mars 1924.

En brovakt.

Stockholms stads slakthus- och saluhallsstyrelse och i samband därmed stående institutioner.

Slakthus- och saluhallsstyrelsen.

Lokaler och telefoner: se nedan under de olika avdelningarna. Styrelsen sammanträder i regel i stadshuset andra helgfria tisdagen i varje månad kl. 15.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 1 juni 1907 att för skötseln av det samtidigt beslutade slakthuset inrätta *Stockholms stads slakthus- och saluhallsstyrelse*. Den 16 december 1907 beslöt stadsfullmäktige att fr. o. m. år 1909 åt styrelsen även uppdraga förvaltningen av stadens saluhallar och torghandelsplatser m. m.

Slakthus- och saluhallsstyrelsen har bl. a. till uppgift att handhåva de förvaltningsuppgifter, som numera obligatoriskt åvila staden jämlikt lagen angående köttbesiktning och slakthus den 11 maj 1934. Styrelsen har sålunda till uppgift att handhåva förvaltningen dels av slakthuset med tillhörande besiktningssbyrå och destruktionsanstalt, marknadsplats för kreaturs-handel, partiköttshall samt kyl- och fryshus, dels av stadens saluhallar och salutorg; att främja och organisera tillförseln av livsfrönödenheter till huvudstaden och handeln med sådana frönödenheter därstädes samt i övrigt vidtaga sådana åtgärder, som enligt gällande föreskrifter tillkomma styrelsen; att avgiva förslag till taxor och reglementen, som skola fastställas av statlig myndighet, samt i övrigt utfärda taxor, reglementen och ordningsföreskrifter, som erfordras för de under styrelsen lydande anstalterna; samt att omhändervärd de övriga angelägenheter, vilka enligt lag eller författning ankomma på styrelsen eller åt styrelsen av stadskollegiet överlämnas.

Åt styrelsen har jämväl uppdragits att handlägga ärenden rörande tillämpning av butikstängningslagen den 18 juli 1942.

Styrelsen består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, tre andra ledamöter, vilka jämte tre suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två år. Stockholms läns och stads hushållningssällskap utser därjämte för ett år i sänder en ordinarie ledamot och en suppleant. Styrelsen utser årligen inom

sig en vice ordförande. Chef för de under styrelsens förvaltning lydande anstalterna är direktören, för vilken särskild av slakthus- och saluhallsstyrelsen utfärdad instruktion gäller.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads slakthus- och saluhallsstyrelse, fastställd av OÅ 20 nov. 1940 (Kf 1940: nr 67). Instruktion för slakthus- och saluhallsstyrelsens direktör, antagen av slakthus- och saluhallsstyrelsen 28 sept. 1934.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 2,278,770 kr., kapitalbudgeten 126,000 kr. (därav att täckas med lånemedel 120,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 2,152,630 kr.

Styrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Göransson, K. Harald, borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar utom torsdagar 11—12.

Vice ordförande.

Johansson, J. I. Vitalis, direktör.

Övriga ledamöter.

*Grönvall, J. K. (Hanna), hembiträde.

*Wide, E. E., folkskollärare, stadsfullm.

Johansson, E. A., disponent (utsedd av hushållningssällskapet).

Suppleanter.

Eriksson, f. Johansson, Elsa D., fru.

*Lindström, J. H., hallförmän.

*Nilsson, A. B., ombudsman.

Ridder, S. K. J., trädgårdsmästare (utsedd av hushållningssällskapet).

Sekreterare.

(1,200 kr. utan rörligt tillägg).

Dahlén, S. G., tf. e. o. notarie (se sid. 160).

Revisorer.

Gemensamma för gatunämnden m. fl. (se sid. 192).

Förvaltning och anstalter.

Huvudkontoret.

Kungsgatan 67 C, 3 tr. (postadress: Stockholm 1; postgirokonto nr 1133); t. 10 41 93, 10 41 97, 20 24 01, 20 24 02, resp. tjänstemän se nedan; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Instruktion. Instruktion för slakthus- och saluhallsstyrelsens kamrerare, antagen av slakthus- och saluhallsstyrelsen 12 maj 1942 (Kf 1942: nr 31).

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 130,530 kr., kapitalbudgeten 6,000 kr.; dessutom förlagsmedel för uppläggande av reservförråd av bränsle och foder 100,000 kr., och förbrukningsartiklar 50,000 kr. samt för utredningskostnader 50,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 130,530 kr.

Direktör (C).

Karlöf, J. I. (förordn. t. o. m. ^{31/12} 1946); t. 10 41 93, 20 24 01; träffas måndagar 13—14, övriga dagar 9,30—10,30 samt i övrigt efter överenskomst.

Kamrerare (2 kl.) (20).

Frost, S. E.; t. 20 24 02; träffas 9,30—10,30.

Förste kammarskrivare (17).

Svanbom, S. O.; t. 10 41 97.

Kontorsassistent (13).

Lindqvist, C. F.; t. 10 41 97.

Förste kontorssskrivare (11).

Nordwall, Hild A. T.; t. 10 41 93.

*Ett e. o. första kontorsbiträde (VII),
ett e. o. expeditionsvaktsbiträde (IV).*

Slakthuset med tillhörande kreatursmarknad och köttbesiktningsbyrå.

Enske (postadress: Stockholm 1). Expeditionstid 8—15, lördagar och dag före helgdag 8—13; slakthallarna hållas öppna vardagar utom lördagar 7—11 (stora slakthallen) och 11—15 (lilla slakthallen), (vid behov kan förlängning av dessa tider medgivnas); kyl- och fryshusen 6,30—9, 12—15,30, lördagar 6,30—8,30, 11—13; köttbesiktningsbyrån vardagar utom lördagar 9—11; övriga lokaler 6,30—17, lördagar 6,30—14. Tel.: kontoret 49 47 47. Resp. tjänstemän se nedan, se i övrigt telefonkatalogen.

Enligt lagen den 11 maj 1934 angående köttbesiktning och slakthus må slakthustväng

beslutas skola gälla, sedan offentligt slakthus, enligt av medicinalstyrelsen gillad plan, blivit uppfört och efter av medicinalstyrelsen förestaldt avsyning godkänt samt under villkor att genom stadens försorg och på dess bekostnad anställas de besiktningsveterinärer och vidtagas de övriga åtgärder, som för slakthusets behöriga skötsel äro nödiga. Inom område, där slakthusväng gäller, må icke till människoföda avsett färskt kött saluhållas, utbjudas, användas eller förvaras, med mindre djuret slaktats i offentligt slakthus eller kontrollslakteri. Denna föreskrift har trätt i tillämpning den 1 januari 1939. Enligt särskilda beslut av k. m:t får dock kött av djur, som slaktats å vissa skärgårdsöar, säljas i Stockholm, sedan besiktning av köttet skett vid slakthusets köttbesiktningsbyrå.

Slakthustväng har i Stockholm varit gällande fr. o. m. den 8 februari 1912.

Slakthustväng innefattar förbud att inom stadens område slakta storboskap, kalvar, får, getter, svin och hästar annorstädes än vid stadens offentliga slakthus. S. k. »nödslakt», föranledd av djurs hastiga insjuknande, olyckschändelse e. d., får dock ske utom slakthuset, men skall då hela djuret ostyckat föras dit. Betalningen för disponerandet av slaktlokaler utgår enligt fastställt taxa, likaså avgifter för disponerandet av platser i kyl- och fryshusen, där kött får förvaras. Kött av å slakthuset slaktade djur, vilket vid besiktning godkänts, åsättes oval stämpel i blå färg med orden »Statskontroll nr 1, Sverige» och ovanför denna stadens vapen.

Vid slakthuset finnes inrättad en särskild köttbesiktningsbyrå för besiktning av till Stockholm infört icke kontrollslaktat kött. Det vid denna byrå undersökta och godkända köttet åsättes oval stämpel i röd färg, därest köttet företetts för besiktning med vissa vidhängande organ, samt i annat fall rektangulär stämpel i röd färg. Därest köttet får försälas i Stockholm, skall vid stämpeln anbringas siffran »1» i röd färg.

Kontroll över den sanitära beskaffenheten av i staden saluhållet kött samt importerat kött verkställs av hälsovårdsnämnden (se sid. 210).

Å kreatursmarknaden vid slakthuset äger handel rum med sådana djur, som äro avsedda att slaktas i slakthuset eller annorstädes eller äro s. k. livdjur. Handel med sistnämnda djur, särskilt kalvkor, försiggår alla dagar i ett särskilt handelsstall. Marknadsnoteringar å slaktdjur sättas varje vecka genom en särskild noteringskommission och offentliggöras (se sid. 245). Tillförsel av djur sker över Stockholms södra station (varifrån boskapsvagnar genom statens järnvägs försorg överföras på slakthusets järnväg till Enske) eller landsvägsledes. Varje anlant djur besiktigas före införandet å marknaden. Lossning, skötsel och fodring av djuren verkställas, om så önskas, av anstalten enligt taxa.

Överveterinär och övriga veterinärer vid slakt-

SIS

huset förordnas av medicinalstyrelsen efter hörande av slakthus- och saluhallsstyrelsen.

Författningar m. m. Lag 11 maj 1934 ang. köttbesiktning och slakthus, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 827). K. brev till ÖA 30 aug. 1907 ang. inrättande av offentligt slakthus för Stockholms stad utom stadens område m. m. Taxa för Stockholms stads offentliga slakthus och för köttbesiktningen m. m. inom staden under år 1943, fastställd av k. m:t 31 dec. 1942. Taxa å avgifter vid Stockholms stads frys- och kylhus, godkänd av SF 15 okt. 1917, med ändr. 10 maj 1929, 19 april 1932, 22 maj 1936, 21 maj 1937 och 18 mars 1938. Taxa å vågavgifter för kött vid Stockholms stads slakthus, fastställd av ÖA 15 juli 1918, med tillägg 10 okt. 1918 och 28 dec. 1934. Överenskommelse 1 april 1936 mellan statens järnvägar och Stockholms stad ang. anslutning och trafikering av Nyboda—Enskede järnväg. Taxa för transporter å Nyboda—Enskede järnväg med tillhörande spårförbindelse mellan denna järnväg och västra stambanan vid Årsta, fastställd av k. m:t 30 okt. 1936. Ordningstadga för Stockholms stads offentliga slakthus, fastställd av ÖA 4 dec. 1911, med ändr. 31 dec. 1924 och 31 juli 1936. Ordningstadga för Stockholms stads kreaturmarknad, fastställd av ÖA 23 jan. 1912, med ändr. 31 dec. 1924. Instruktion för överbeterinären vid Stockholms stads slakthus, antagen av slakthus- och saluhallsstyrelsen 28 sept. 1934. Instruktion för driftsingenjören vid Stockholms stads slakthus, antagen av slakthus- och saluhallsstyrelsen 12 maj 1942.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 1,379,775 kr., kapitalbudgeten (att täckas med lånemedel 120,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 1,125,600 kr.

Överbeterinär (24).

Brandt, J. O.; t. 49 47 44; mottagningstid: 9,30—10,15, 13—13,45 (lördagar 9,30—10,15).

Förste veterinär (22).

Englesson, P. R.; t. 49 02 42.

Veterinärer (20)

Dallmer, Hj. W. A., föreståndare¹⁾; en vakant.

Driftsingenjör (8,160 kr.).

Nelson, L. J. K.; t. 49 00 58.

Förste kammarskrivare och kassör (17).

Ekström, G. W.; t. 49 47 47.

Inspektör (15).

Dahlin, J. F. L.; t. 49 00 54.

¹⁾ Åtnjuter avlöning enligt lönegrupp 21.

Maskinister (2 kl.) (13)

(nuv. inneh. åtnjuta avlöning enl. lönegrupp 14).

Sjöberg, K. C.; Anderson, J. B. G.

En e. o. uppsyningsman (X), en e. o. vaktmästare (I kl.) (VIII), ett e. o. kontorsbiträde (V), ett laboratoriebiträde (6), en första mikroskopist (6), en mikroskopist (5).

Saluhallar och salutorg.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 768,465 kr.; inkomster: driftbudgeten 896,500 kr.

Expeditionen.

Centralsaluhallen, Kungsgatan 67 C; t. 10 41 91, 10 41 97, resp. tjänstemän se nedan; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Instruktion. Instruktion för slakthus- och saluhallsstyrelsens inspektör, antagen av slakthus- och saluhallsstyrelsen 12 maj 1942 (Kf 1942: nr 33).

Inspektör (1 kl.) (19).

Zetterquist, O.; t. 10 41 91; träffas säkrast 11—11,30.

Kammarskrivare (15).

Andersson, S. W.; t. 10 41 91.

Maskinist (2 kl.) (13)

(nuv. inneh. åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 14).

Nilsson, C. H.; t. 10 41 97.

Hallmästare (11).

Grönstedt, E. G.; t. 10 41 91.

Partifiskhallen.

Bleekholmsgatan, C.; hallen hålles öppen för försäljning 6—12.

Denna hall, som är avsedd för partihandel med färsk fisk och skaldjur, innehåller i botten-våningen försäljningslokaler, i källaren kyl- och frysrum samt en trappa upp kontorslokaler.

Stadga. Stadga för partifiskhallen, fastställd av ÖA 18 mars 1939, med ändr. 19 juni 1942.

Partiköthallen.

Enskede (postadress: Stockholm 1); t. 49 38 01; hallen hålles öppen för försäljning 6—16 (lördagar och dag före helgdag 6—14).

Denna hall, som är avsedd för partihandel med kött, innehåller en större försäljningslokal jämte kylrum samt kontorslokaler.

Stadga. Stadga för Stockholms stads parti-köttthall, fastställd av ÖÅ 26 sept. 1936.

Partihallen för trädgårdsprodukter. (Klarahallen.)

Klara Strand, C.; t. 10 98 14; hallen hålles öppen för försäljning 6—16.

Denna hall, som är avsedd för partihandel med trädgårdsprodukter, innehåller i bottenvåningen saluplatser samt i källaren förvaringslokaler.

Partiprisnoteringar sätts genom en särskild noteringskommission (se nedan).

Stadga m. m. Stadga för Klarahallen, fastställd av ÖÅ 10 maj 1933, med ändr. 23 maj 1934 och 19 juni 1942 samt slakthus- och saluhallsstyrelsens taxa å avgifter inom Klarahallen 20 juni 1933.

Centralsaluhallen.

Kungsgatan 67 C; t. 10 41 92; centralsaluhallen hålles öppen 7—18; partiförsäljningen börjar kl. 7; minuthandeln kl. 8.

Centralsaluhallsbyggnaden består av en källarvåning i höjd med Gamla Brogatan, bottenvåning med huvudingång från Kungsgatan samt fyra trevåningars hörnpartier. Källaren, som med sin godsstation står i direkt förbindelse med statens järnvägsnät, innehåller dels partihandelslokaler, dels kylrum och andra förvaringslokaler för olika slag av livsmedel. Bottenvåningen upptages av salustånd för försäljning i parti och minnt av livsmedel och blommor. Dessutom finnas till hyresgästernas förfogande en charkuteriavdelning för köttmalning och korvberedning samt ett rökeri.

Ett av hörnpartierna upptages av styrelsens huvudkontor och i de övriga äro inredda affärskontor. Utefter fasaden åt Kungsgatan äro inrymda butiker.

Stadga m. m. Stadga för Stockholms stads centralsaluhall, fastställd av ÖÅ 14 dec. 1912, med ändr. 22 okt. 1926. Taxa å avgifter, som uppbäras inom Stockholms stads centralsaluhall, fastställd av slakthus- och saluhallsstyrelsen 2 nov. 1917, med ändr. 14 sept. 1920.

Övriga under styrelsens förvaltning stående saluhallar äro:

Saluhallen å Hötorget med 128 förs.-platser.	
Östermalms saluhall	106
Saluhallen å Köttorget	32
» » Munkbron ¹⁾	

¹⁾ Saluhallen å Munkbron användes f. n. ej såsom saluhall.

Fiskförsäljningsbryggan vid Mälartorget med 30 å en betongponton anordnade förs.-platser iämt 36 platser för sumpar.

Ovanstående hallar hållas öppna samma tider som gälla för butikshandeln i Stockholm.

Salutorg.

Samtliga salutorg stå under slakthus- och saluhallsstyrelsens förvaltning. Styrelsen är myndigad att bestämma och uppbära dagavgifterna å desamma. Bestämmelser ang. upplåtande av försäljningsplatser återfinnas i § 1 av de särskilda ordningsföreskrifterna för Stockholm samt i av styrelsen utfärdad stadga för försäljningsplatser å salutorg i Stockholm.

Salutorg med fasta försäljningsplatser: Oden-torget; med tillfälliga försäljningsplatser: Klaratorgen, Hötorget, Östermalmstorg, Kornhamnstorg, Mälartorget, Munkbron och Medborgarplatsen.

Samtliga salutorg äro avsedda för försäljning av vissa slag av livsmedel (ej kött och viktualier, i regel ej heller fisk), trädgårdsprodukter (svenska), blommor, julgranar, hemslöjdsalster m. m.

Angående tiden för torghandelns bedrivande äro följande stadgat:

För Odenorget med *fasta försäljningsplatser* gäller samma tider som för butikshandeln i Stockholm.

För de *tillfälliga torgplatserna* gälla följande tider:

Å Klaratorgen får handel pågå alla vardagar kl. 6—16. Minuthandel får dock icke äga rum före kl. 8.

Å Hötorget, Östermalmstorg, Kornhamnstorg, Mälartorget, Munkbron och Medborgarplatsen må handel äga rum under tiden 1 mars—31 oktober kl. 8—18 samt under den övriga delen av året kl. 8—16.

Författningar. Särskilda ordningsföreskrifter för Stockholm § 1, nu gällande lydelse fastställd av ÖÅ 26 maj 1933, med ändr. 31 juli 1936, 28 april 1939, 15 april 1940 och 19 juni 1942. Stadga för försäljningsplatser å salutorg i Stockholm, utfärdad av slakthus- och saluhallsstyrelsen 6 aug. 1918, med ändr. 17 april 1934 och 19 juni 1942.

Noteringskommissioner.

För partiprisnoteringar å slaktdjur.

Såsom ovan nämnts, sätts och offentliggöras varje vecka noteringar å slaktdjur av en särskild kommission. Ledamöter i denna hava utsetts av slakthus- och saluhallsstyrelsen efter förslag från sammanslutningar av näringsidkare inom olika branscher. Då livsmedelskommissionen sedan den 5 maj 1941 beslutit om maxi-

mipriser å kött har marknadsnoteringarna tills vidare inställts.

Ledamöter.

Karlöf, J. I., direktör, ordf.; **Andersson, G. A.**, grosshandlare; **Eriksson, A. J.**, kommissionär; **Holmberg, G. A.**, direktör; **Johansson, E. A.**, disponent; **Lundwall, E.**, förvaltare.

För partiprisnoteringar å trädgårdsprodukter.

Enligt slakthus- och saluhallsstyrelsens beslut upprättas regelbundna efterhandsnoteringar rörande partipriser å frukt, bär och grönsaker, som försäljas i Klarahallen och å Klaratorgen. Erforderliga prisuppgifter införskaffas från ett flertal försäljare å dessa platser, varefter uppgifterna efter verkställd bearbetning överlämnas till en av styrelsen för ändamålet tillsatt noteringskommission, bestående av fem ledamöter och sex suppleanter, vilka utsetts efter förslag från sammanslutningar av näringsidkare inom olika branscher.

Noteringarna sättas och offentliggöras enligt följande plan.

Under tiden 16 dec.—28 febr. varje fredag, 1—31 mars och 1 okt.—15 dec. varje tisdag och fredag samt 1 april—30 sept. alla söckendagar utom lördagar. Skulle helgdag infalla å tisdag eller fredag under tid, då endast en eller två noteringar sättas i veckan, förflyttas noteringen till närmast föregående eller efterföljande dag.

Ledamöter.

Karlöf, J. I., direktör, ordf.; **Larsson, C. G.**, trädgårdsmästare; **Reppling, K. S.**, grosshandlare; **Nyström, K. E.**, köpman; **Carlson, G. R.**, disponent.

Suppleanter¹⁾: **Zetterquist, O.**, inspektör; **Jansson, A. A.**, trädgårdsmästare; **Gustavson, G. A.**, grosshandlare; **Berg, E. B.**, handlande; **Strandberg, C. F. P.**, handlande.

¹⁾ Suppleanterna upptagas här i samma ordningsföljd som de ledamöter, vilkas ersättare de enligt styrelsens beslut i första hand skola vara.

Stockholms stads handels- och sjöfartsnämnd jämte i samband därmed stående institutioner.

Handels- och sjöfartsnämnden.

*Börshuset, C.; t. 10 56 38; expediti-
ons-tid: 10—16, lördagar och dag före helg-
dag 10—12.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas in-
tagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidi-
gare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 1 augusti 1866
att tillsätta en *Stockholms stads handels-
och sjöfartsnämnd*.

Handels- och sjöfartsnämnden har att pröva
behov av och antaga mäklare och notarii
publici och biträdande notarii publici,
återkalla mäklares uppdrag samt uppgöra för-
slag å personer att verkställa besiktning enligt
sjölagen, vid tillsättande av dispasschör och
dispasschörsassistent yttra sig om sökandes
lämplighet, vaka över gällande författningars
efterlevnad i avseende å mäklares, notarii publici
och dispasschörs tjänsteutövning, avgiva yttrande,
där sådant av k. m:t eller annan offentlig myn-
dighet från nämnden infordras, ej mindre i frå-
gor angående handel och sjöfart, än även i frågor
angående handelsbruk, hos stadsfullmäktige och
stadskollegiet samt stadens vederbörande förvalt-
ningsmyndigheter göra framställningar, som i
dylika frågor kunna av nämnden finnas behö-
vliga samt i övrigt ägna sin uppmärksamhet åt
frågor, som hava sammanhang med stadens han-
del och sjöfart och göra de framställningar, som
kunna därav föras.

Nämnden består av tolv ledamöter, som stads-
fullmäktige inom eller utom sig utse för två år
i sänder. Nämnden utser årligen inom sig
ordförande och vice ordförande. Det borgarråd,
under vars föredragningsskyldighet nämndens ar-
betsområde faller (borgarrådet för industriroteln),
äger närvara vid nämndens sammanträden samt
deltaga i överläggningarna med rätt att därvid
framställa förslag samt få sin mening antecknad
till protokollet.

Instruktion. Instruktion för Stockholms
stads handels- och sjöfartsnämnd, fastställd av
ÖA 20 nov. 1940 (Kf 1940 nr 68).

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 3,650
kr.

Handels- och sjöfartsnämndens leda- möter.

Ordförande.

*Johnson, A. Ax:son, generalkonsul.

Vice ordförande.

*Johansson, K. Albin A., direktör.

Övriga ledamöter.

Aronsson, G. A., avdelningschef.

Carlsson, J. F., grosshandlare.

Holmqvist, G. F., direktör.

*Jonsson, A. V., stadsmäklare.

*Lindquist, C. C. N. N. Ch., direktör.

Mårtens, G. H. M., direktör, stadsfullm.

*Svensson, A., direktör.

Söderberg, R. O., generalkonsul.

*Österberg, S. E., f. d. kommerseråd.

Östlund, A. E., ombudsman.

Sekreterare (900 kr.).

Belfrage, J. K. E., börschef; t. 11 06 56; träffas
10—11.

Revisorer.

Gemensamma för stadskollegiet m. fl. (se
sid. 88).

Stadsmäklare.

De officiella mäklarna antagas av handels-
och sjöfartsnämnden, varefter förordnande ut-
färdas av magistraten.

Mäklare (stadsmäklare) må i städerna
antagas för att, när de varda därom anlitade, bi-
träda vid köp och försäljning av varor, fastig-
heter, fartyg eller andelar däri, växlar och andra
värdepapper samt vid uppgörande av avtal om
försträckning, hyra, arrende och försäkring även-
som av andra likartade avtal. Det åligger mäk-

H & S lare att över alla av honom slutade avtal med undantag av dem, som angå penningförsträckningar, upprätta och med sitt namn underteckna slutsedel, noggrant upptagande kontrahenternas namn, avtalets beskaffenhet och föremål jämte belopp och pris m. m. Alla av honom avslutade avtal skola för varje dag införas i en särskild med magistratens sigill försedd bok. Mäklare vare förbjudet att idka handel med växlar eller andra värdepapper, varor eller annat, ej heller må han vara sysselman (prokurist), handelsombud eller handelsbiträde åt köpman.

Ersättning för förrättningar utgår enligt taxa.

Författning. K. mäklareordningen 9 juni 1893, med tillägg och ändr.

Mäklare.

Berg, Marcus (spannmål, frö m. m.); Engelbrektsgratan 41, Ö.; t. 10 72 50.

Jennel, C. E. R. (spannmål, frö, foderämnen m. m.); Drottninggatan 11, C.; t. 10 83 50, 10 85 00, 11 07 00.

Jonsson, A. V. (spannmål, foder m. m.); Hornsgatan 26, Sö.; t. 41 57 99, 41 58 00.

En vakant (spannmål, frö, foderämnen m. m.).

Notarii publici.

Notarii publici antagas av handels- och sjöfartsnämnden, varefter förordnande utfärdas av magistraten. Notarius publicus verkställer, då han därom anlitas, sådana inom hans tjänstgöringsområde förekommande protester och andra förrättningar, vilka enligt allmän lag eller särskilda författningar kunna eller böra av notarius publicus utföras; dock är han icke pliktig åtaga sig delgivande av stämning eller annan handling. Notarius publicus åligger ock att, då han ej har hinder av andra ämbetsgörömmål, på anmodan bevitna underskrifter, bestyrka riktigheten av översättningar och avskrifter samt övertara utlötningar av obligationer ävensom besiktningar, varom i sjölagen säges. I övrigt äger han att efter anmodan övertara jämväl andra förrättningar samt att lämna allmänheten biträde med upprättande av handlingar, som det icke enligt lag eller författningar tillkommer annan myndighet att utfärda. Finner innehavare av notarii publicibefattning i Stockholm erforderligt att äga tillgång till biträde, å vilken fullgörandet av vissa uppdrag må kunna överlätas, kan efter särskild framställning biträdande notarius publicus förordnas.

Ersättning för förrättningar utgår enligt taxa.

Stadga. K. stadga 6 okt. 1882 ang. notarii publicibefattningen, med ändr. och tillägg. K. kung. 21 aug. 1939, ang. biträdande notarius publicus i Stockholm.

Notarii publici.

Hasselgren, C. L. L.; Drottninggatan 4, C.; t. 10 00 66 (expeditionen), 23 21 35 (personligen); expeditionstid: 9—16,30 lördagar 9—14,30. Bitr. notarius publicus: **Hasselgren,** L. A.

Östberg, C. A.; Drottninggatan 5, C.; t. 10 43 04; expeditionstid: 9—15 (personligen 11,30—13).

Flodin, H. A. A.; Brunkebergstorg 15, C.; t. 10 17 71 (expeditionen), 10 16 81 (personligen); expeditionstid: 9—15, lördagar 9—14. Bitr. notarius publicus: **Graaf,** C. S. H. S.

Steuch, B. A. A. M.; Drottninggatan 4, C.; t. 10 14 06 (expeditionen), 10 14 07 (personligen); expeditionstid: 9—17, lördagar 9—15. Bitr. notarius publicus: **Oldenburg,** U.

Dispaschör.

Dispaschör har att på begäran verkställa utredning och fördelning av gemensamt haveri, varmed enligt 187 § sjölagen förstås skada, som till räddning ur en fartyg och last gemensamt hotande fara med avsikt tillfogas fartyg eller last, ävensom all annan uppoffring, som göres för sådant ändamål, samt skada och kostnad, som vållas eller uppkommer till följd av dylik åtgärd. Gemensamt haveri skall enligt vissa i sjölagen närmare angivna grunder gäldas av fartyg, frakt och last i förhållande till varderas värde. Enligt 218 § sjölagen skall även utredning och fördelning av i nämnda lagrum omnämnt s. k. enskilt haveri verkställas av dispaschör, om någon, som har del i haveriet, påfordrar detta. Dessutom har dispaschör enligt lag den 8 april 1927 om dispaschörs befattning med försäkringsstvister att, om tvist uppstår angående ersättningskyldighet, som på grund av avtal om sjöförsäkring eller återförsäkring av sådan försäkring må ålīga försäkringsgivare, härom avgiva yttrande. Slutligen tillkommer dispaschören viss befattning med bestämmande av s. k. distansfrakt samt redransvarets begränsning. Dispaschörens å tjänstens vägnar avgivna utlåtande kallas dispasch, och, om detta utlåtande ej inom viss tid överklagas, vinner det laga kraft och blir för parterna bindande.

Enligt stadgan angående dispaschörsväsendet den 10 november 1911 med däri genom k. kung. den 2 juni 1933 vidtagna ändringar skall i vardera av städerna Stockholm och Göteborg finnas anställd en dispaschör med visst bestämt tjänstgöringsområde. I vardera av nämnda städer skall tillika anställas en dispaschörsassistent. Dispaschör tillsättes av konungen och dispaschörsassistent förordnas för en tid av två år i sänder av magistraten i staden. För behörighet att söka dispaschörs- eller dispaschörsassistentbefattning erfordras bl. a. att

hava fullgjort vad för behörighet att utöva domarämbetet är föreskrivet. Magistraten i staden är den myndighet, under vilken dispaschör och dispaschörsassistent lyda i och för tjänsten, varjämte handels- och sjöfartsnämnden äger att övervaka dispaschörs tjänsteutövning. Dispaschör åtnjuter arvode för de av honom upprättade dispascher enligt av k. m:t utfärdad taxa.

Författningar. K. stadga 10 nov. 1911 ang. dispaschörsväsendet, med ändr. Lag 8 april 1927 om dispaschörs befattning med försäkrings-

tvister. Sjölagen 12 juni 1891, 129, 213, 214, 215, 218, 261, 326, 329, 330 §§. Taxa på arvode åt dispaschörer, utfärdad av k. m:t 19 jan. 1883.

Dispaschör.

Hasselrot, P. A.; träffas å ämbetsrummet, Slussplan 5, 2 tr., C., 9,30—15,30; t. 11 36 44.

Dispaschörsassistent.

Hasselrot, P. G.

Stockholms stads kristidsnämnd.

Kristidsnämnden.

Klarabergsgatan 31 och 33, Vasagatan 11 och 13 (postadress: Stockholm 1; postgirokonto nr 191 313); t. »Stockholms kristidsnämnd»; kontorstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—14,30); expeditionstid för allmänheten: 9—16, fredagar även 19—21 (lördagar och dag före helgdag 9—14). Nämnden sammanträder i regel första helgfria tisdagen i varje månad kl. 9.

Enligt lag den 15 juni 1939 är kommun skyldig att fullgöra vissa av krig m. m. föranledda arbetsuppgifter. Sedan k. m:t genom kung. den 6 september 1939 förordnat, att vad i 2—7 §§ nämnda lag stadgas, tills vidare skulle äga tillämpning, utfärdades den 8 september 1939 k. m:ts kung. om kristidsnämnder. Därjämte utfärdades samma dag en kungörelse, enligt vilken till biträde åt de centrala kristidsmyndigheterna skola finnas kristidsstyrelser i de orter och med de verksamhetsområden (kristidsstyrelseområden), som k. m:t bestämmer. Samtidigt förordnades, att Stockholms stad skulle utgöra ett kristidsstyrelseområde. Enligt nämnda kungörelser skulle sålunda för Stockholm finnas såväl en kristidsnämnd som en kristidsstyrelse.

Den 31 augusti 1940 utfärdade k. m:t en särskild kungörelse om kristidsnämnd för Stockholms stad, enligt vilken nyssnämnda kungörelser om kristidsnämnder och kristidsstyrelser såvitt angår Stockholms stad upphörde att gälla med utgången av september månad 1940. Enligt den nya kungörelsen skall för Stockholms stad finnas en kristidsnämnd, vilken har att inom sitt verksamhetsområde fullgöra de arbetsuppgifter, som enligt allmän författning eller genom särskilda av k. m:t eller central kristidsmyndighet meddelade beslut ankomma på kristidsstyrelser och kristidsnämnder.

Det åligger kristidsstyrelse att fullgöra de uppgifter, som äro erforderliga för att fylla befolkningens eller produktionens behov av viktiga förnödenheter eller för att tillgodose annat ändamål av betydelse för folkförsörjningen. Närmare föreskrifter angående kristidsstyrelsens arbetsuppgifter meddelas av den myndighet k. m:t därtill utser. Denna utgöres från och med den 1 november 1939 av statens livsmedelskommission.

Kristidsnämnd åligger, förutom att genomföra de uppgifter som i lag eller författning föreskrivas eller av k. m:t, central kristidsmyndighet eller kristidsstyrelse bliva anbefallda, vidtaga andra åtgärder, som befinnas ägnade att lindra kristidens verkningar. Såsom exempel på sådana arbetsuppgifter angivas i kungörelsen övervakning av föreskrivna inventeringar, tillsyn över att förnödenheter, som äro lagda under beslag eller eljest skola avlämnas till det allmänna, noggrant vårdas och i föreskriven myckenhet komma det allmänna till godo, utdelning av ransoneringskort och av myndigheter i övrigt utfärdade inköpstillsånd, övervakning av att föreskrifter i konsumtionsreglerande syfte noggrant efterlevas och att överträdelser beivras samt slutligen viss upplysningsverksamhet angående de krav tiden ställer på land och folk. I sin verksamhet äger kristidsnämnd icke vidtaga åtgärd, som kan verka hindrande eller försvärande för det statliga kristidsarbetet.

Stockholms stads kristidsnämnd skall bestå av en av k. m:t tillsatt ordförande, som leder nämndens arbete och vid dess förhandlingar för ordet, samt av ledamöter till det antal, minst sex och högst åtta, som statens livsmedelskommission bestämmer. Överståthållarämbetet skall utse en ledamot i nämnden samt livsmedelskommissionen likaledes en ledamot. Övriga ledamöter och suppleanter utses av stadsfullmäktige. Nämnden utser inom sig en vice ordförande att vid förfall för ordföranden tjänstgöra för denne. För de ledamöter, som utsetts av stadsfullmäktige, skola finnas lika många av stadsfullmäktige valda suppleanter. Ordförande samt ledamöter och suppleanter förordnas för kalenderår.

Ordförande eller, efter hans bestämmande, vice ordförande eller annan ledamot av kristidsnämnden äger å nämndens vägnar besluta i ärenden av löpande beskaffenhet.

Kan kristidsnämndens beslut i annat ärende ej utan olägenhet avvaktas, må ärendet å nämndens vägnar avgöras av ordföranden, eller efter hans bestämmande av vice ordföranden, jämte minst två av ordföranden eller vice ordföranden tillkallade ledamöter av nämnden. Ordföranden eller vice ordföranden är skyldig att vid nästa sammanträde med kristidsnämnden anmäla beslutet och de åtgärder, som med anledning därav vidtagits.

Kristidsnämnden må, efter förslag av ord-

föranden, uppdraga åt ordföranden eller vice ordföranden jämte, i vartdera fallet, minst två ledamöter av nämnden att å nämndens vägnar besluta i vissa andra ärenden eller närmare angivna grupper av ärenden än som förut angivits.

Utgående expeditioner undertecknas av ordföranden eller vice ordföranden eller ock av den ledamot av nämnden, som meddelat beslut i ärendet, samt kontrasigneras av den nämnden därtill förordnar.

Kristidsnämnden må överlämna åt tjänsteman hos nämnden att avgöra ärenden av enklare beskaffenhet eller ärenden, beträffande vilka han besitter särskild sakkunskap. Expedition i sådant ärende skall undertecknas av den person, som avgjort ärendet och kontrasigneras av den nämnden därtill utser. I beslut, som meddelas av tjänsteman, må rättelse påkallas hos kristidsnämnden.

Stat år 1943. Förlagsmedel 20,000,000 kr.

Författningar. K. kung. 31 aug. 1940 om kristidsnämnd för Stockholms stad (Kf 1940: nr 24). Lag 15 juni 1939 om skyldighet för kommun att fullgöra vissa av krig m. m. föranledda arbetsuppgifter, med ändr. K. kung. 6 sept. 1939 med förordnande jämlikt 1 § lagen den 15 juni 1939 om skyldighet för kommun att fullgöra vissa av krig m. m. föranledda arbetsuppgifter. K. kung. 8 sept. 1939 om kristidsnämnder (se Kfh 1941: sid. 1102). K. kung. 8 sept. 1939 om kristidsstyrelser, med ändr. K. mts instruktion 27 okt. 1939 för statens livsmedelskommission. K. kung. 12 dec. 1941 ang. statsbidrag till kristidsnämndernas verksamhet.

Ordförande (arvode 4,200 kr.)

(tillsatt av k. mt).

Malmberg, O. H., generaldirektör.

Vice ordförande (arvode 1,800 kr.).

Mogård, J. A. B., kyrkoherde, stadsfullm. (som led. utsedd av stadsfullm.).

Övriga ledamöter.

Anderson, Carl Albert, direktör, stadsfullm:s ordf. (utsedd av stadsfullm.).

Eriksson, Bertil K. J., ombudsman, stadskollegiets ordf. (utsedd av stadsfullm.).

Johansson-Visborg, Anna S., fru, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Larsson, S., direktör (utsedd av statens livsmedelskommission).

Mårtens, G. H. M., direktör, stadsfullm. (utsedd av överståthållarämbetet).

Nilsson, A. B., ombudsman (utsedd av stadsfullm.).

Söderström, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Suppleanter

(utsedda av stadsfullm.).

Carlsson, Abel E., kamrerare.

Ekdahl, f. Hoffman, Alma E. E., handelsidkarska.

Hagström, f. Svensson, Anna M., fru, stadsfullm.

Karlsson, G. Verner, förste stationsbiträde.

Lundmark, B. G., köpman, stadsfullm.

Wedberg-Larsson, A. A. Elvira, fru, stadsfullm.

Sekreterare och sakkunnigt biträde

(12,360 kr.).

Kewenter, G. A.

Kristidsnämndens delegerade.

Delegation för ekonomiska frågor.

Malmberg, O. H., ordf.; Anderson, Carl Albert; Karlsson, G. Verner.

Suppleanter: Carlsson, Abel E.; Mårtens, G. H. M. (i nu nämnd ordning).

Delegation för ransoneringsärenden.

Mogård, J. A. B., ordf.; Johansson-Visborg, Anna S.; Mårtens, G. H. M.

Suppleanter: Söderström, f. Hagberg, Vera M. (för Johansson-Visborg, Anna S.); Nilsson, A. B. (för Mårtens, G. H. M.).

Delegation för personalfrågor.

Malmberg, O. H., ordf.; Anderson, Carl Albert; Eriksson, Bertil K. J.

Suppleanter: Ekdahl, f. Hoffman, Alma E. E.; Nilsson, A. B. (i nu nämnd ordning).

Delegation för prisövervakningsfrågor.

Malmberg, O. H., ordf.; Hagström, f. Svensson, Anna M.; Johansson-Visborg, Anna S.; Söderström, f. Hagberg, Vera M.; Wedberg-Larsson, A. A. Elvira.

Revisorer.

Kristidsnämndens verksamhet granskas av tre revisorer jämte två suppleanter, vilka årligen utses av stadsfullmäktige.

Montelius, G. H., aktuarie, stadsfullm.; Simonson, S. A., ombudsman, stadsfullm.; Sund, C. G. M., posttjänsteman.

Suppleanter: Enestad, J. I., direktör; Olson, E. Hj., yrkesrevisor.

KrN Kristidsnämndens kansli och expedition.

Klarabergsgatan 31 och 33 (postadress: Stockholm 1); t. »Stockholms kristidsnämnd»; expeditionstid: 9—17, lördagar 9—14,30.

Direktör och kanslichef (15,000 kr.).

Linder, N. H. H.; mottagningstid 9—10.

Kontorschef (11,568 kr.)

Evæus, H. V.; mottagningstid: 9—10.

Kansliet.

Förste kammarskrivare (4,800 kr.)

Olsson, K. S. A.

Registrator (3,672 kr.).

Forsberg, Ingrid M.

Ett *kontorsbiträde* (2,400 kr.).

Kameral- och vedavdelningen.

Distributionen av ved omhänderhaves sedan den 1 juli 1942 av ett för ändamålet bildat bolag, Vedcentralen Stockholm A B, med staden och kolhandlarna i Stockholm såsom aktieägare (se sid. 382).

Kamrerare och föreståndare
(9,168 kr.).

Olсэн, O. G.

Kamrersassistent (7,056 kr.).

Stålbö, B.

Notarie (5,640 kr.).

Jonasson, A. G.

Kammarskrivare (5,316—3,900 kr.).

Olsson, K. H.; Enholm, C. H.; Hägerstrand, H. A.; Dahlin, T. J.; Ekebohm, E. W.; Sandberg, N. B.; Bengtsberg, C. G.

Kontorsassistenter (3,420—3,000 kr.).

Nützman, S.-O.; Svanberg, C.-A.

En *kassör* (2,640 kr.), fyra *skriv- och kontorsbiträden* (2,220—2,040 kr.), tre *telefonister* (2,040—1,860 kr.), två *förste expeditionsvakter* (4,428—4,104 kr.), en *expeditionsvakt* (2,340 kr.), fem *expeditionsvaktsbiträden* (1,620—1,380 kr.), samt *tillfälliga biträden*.

Driftsledare vid kapanläggningarna

12,000 kr. (utan rörligt tillägg).

Nordin, J. E., byggmästare.

Bomförman (4,860 kr.).

Rosendal, F.

En *förman* (3,900 kr.), två *biträdande driftsledare vid kapanläggningarna* (3,900 kr.), nio *skriv- och kontorsbiträden* (2,220—2,040 kr.) samt *vedkontrollanter, skrivbiträden och tillfälliga biträden*.

Avdelning för lagerökningslicenser.

Denna avdelning är gemensam för Stockholms stads kristidsnämnd och Stockholms läns kristidsstyrelse.

Föreståndare (6,648 kr.).

Carlweitz, J. R. T.

En *biträdande föreståndare* (7,200 kr. utan rörligt tillägg).

Personalen uppgick i januari 1943 till 52 st.

Vasagatan 11—13 (postadress: Stockholm 1); t. »Stockholms kristidsnämnd»; expeditionstid: 9—16, lördagar 9—14, fredagar även 19—21.

Bränsleavdelningen (bränslekontoret).

Föreståndare.

Kewenter, G. A. (se ovan).

Inspektör (7,800 kr.).

Tjelder, V. F. I. C:son.

Kontorsassistent (4,020 kr.).

Palmén, C. F. R.

En *kontorsskrivare* (3,120 kr.), fem *kontorister* (2,940—2,460 kr.), ett *första kontorsbiträde* (2,460 kr.), sju *skriv- och kontorsbiträden* (2,220—2,040 kr.) samt *tillfälliga biträden*.

Kontrollavdelningen.

Föreståndare (5,400 kr.).

Sunnerot, K. E.

Kontorsassistent (3,720 kr.).

Netz, H. J.

Sju *skriv- och kontorsbiträden* (2,160—2,040 kr.), samt *tillfälliga biträden*.

Licensavdelningen.

Föreståndare (7,188 kr.).

Personne, N. E.

Kammarskrivare (6,648 kr.).

Söderström, S. E.

Kontorsassistent (3,420 kr.).

Larsson, S. G. A.

TVÅ *första kontorsbiträden* (3,420—2,940 kr.), en *kontorist* (2,580 kr.), femton *skrivbiträden* (2,040 kr.) samt *tillfälliga biträden*.

Ransoneringsavdelningen.

Föreståndare (7,824 kr.).

Grünberger, S.

Kammarskrivare (5,880—4,560 kr.).

Nilsson, E. B.; Henriksson, T. H., stadsfullm.

Kontorsassistent (3,420 kr.).

Lundhquist, S.-E. G.

fyra *kontorsskrivare* (3,120—2,460 kr.), ett *första kontorsbiträde* (2,460 kr.), tjugotre *skriv- och kontorsbiträden* (2,340—1,920 kr.) samt *tillfälliga biträden*.

Textilavdelningen.

Föreståndare (6,216 kr.).

Strandh, R. E.

Kontorsassistenter (3,420—3,120 kr.).

Wallner, M.; Granström, G. P. R.

En *kontorist* (2,760 kr.), ett *kontorsbiträde* (2,640 kr.), nio *skrivbiträden* (2,040 kr.) samt *tillfälliga biträden*.

Prisombud.

Sveavägen 34—36 (postadress: Stockholm 1); t. »Stockholms kristidsnämnd».

(4,020 kr.).

Arrhenius Beyer, H. Lilly T., fru.

Ett *första kontorsbiträde* (2,460 kr.).

Kontrollbyrån.

Näckströmsgatan 4 (postadress: postfach 1062, Stockholm 1); t. »Stockholms systemet» eller 11 47 19.

Inom kontrollbyrån, som är gemensam med kontrollbyrån för Stockholms läns kristidsstyrelse och som organiserats inom ab. Stockholms systemet, utfärdas bl. a. licenser å ransonerade varor till näringställen, anstalter etc.

Föreståndare.

Eklund, E. L.

Personalen uppgår i januari 1943 till 102 st., varjämte visst arbete utföres av Stockholms systemets personal.

Ang. *vedcentralen* se sid. 382.